

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VI szkoły podstawowej do programu „Czytać, myśleć, uczestniczyć” z serią „Słowa na start!

Na czerwono oznaczono tematy dodatkowe, których realizacja nie jest obowiązkowa.

Na zielono oznaczono wymagania na ocenę celującą.

Numer i temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania podstawowe (ocena dopuszczająca i dostateczna) Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe (ocena dobra i bardzo dobra) Uczeń:
1. „A na ziemi tego roku było tyle wrzosa na bukiety...” Tekst z podręcznika: Konstanty Ildefons Gałczyński, „Pieśń o żołnierzach z Westerplatte”	czytanie ze zrozumieniem, środki stylistyczne, kontrast, funkcja kontrastu	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady bohaterских zachowań - opowiada o wydarzeniach związanych z Westerplatte - nazywa wskazane środki stylistyczne - układa z utworzonymi związkami wyrazowymi zdania na temat postawy bohaterów wiersza - wyjaśnia znaczenie wyrazu <i>nostalgia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcję występujących w utworze zdań w nawiasach - wyjaśnia, co to jest kontrast - wskazuje w wierszu przykłady kontrastowych zestawień i wyjaśnia ich rolę - omawia rolę wskazanych środków stylistycznych - poprawnie posługuje się słowem <i>nostalgia</i> - wyjaśnia sens ostatniej zwrotki utworu - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat wysłuchanego nagrania utworu
2. Przeciwno wojnie i przemocy Tekst z podręcznika: Rafał Skarżycycki, Tomasz Lew Leśniak, „Przemoc nie popłaca”	komiks, narrator, opowiadanie	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia głównych bohaterów komiksu - określa, na czym polegał problem przedstawiony w komiksie - odpowiada na pytania dotyczące tekstu - rozpoznaje cechy charakterystyczne dla komiksu - tworzy samodzielnie komiks na podstawie wybranego fragmentu podręcznika (wpisuje w dymki słowa bohaterów i stosuje wypowiedzi narratora) 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o zdarzeniach przedstawionych w komiksie - charakteryzuje bohaterów komiksu - wskazuje podobieństwa i różnice między komiksem a opowiadaniem - tłumaczy sens wypowiedzi będącej zakończeniem komiksu - wypowiada się na temat przyczyn wojen na świecie - tworzy na podstawie fragmentu dowolnej książki interesujący, oryginalny i poprawnie skonstruowany komiks
3. i 4. Posługuję się czasownikami	czasownik, bezokolicznik, orzeczenie, odmiana czasownika przez osoby, liczby, czasy i rodzaje, formy czasownika zakończone na <i>-no</i> , <i>-to</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to jest czasownik i przez co się odmienia (przez osoby, liczby, czasy, rodzaje) - odpowiada na pytania dotyczące czasownika - określa osobę, liczbę i czas czasownika - przekształca czasownik z 1. os. lp. na 3. os. lp. - omawia funkcję czasownika w zdaniu - wskazuje w zdaniu orzeczenie - wyciąga wnioski i formułuje je, uzupełniając zdanie - przekształca wypowiedzenia zapisuje w zdaniach odpowiednie formy czasownika <i>pójść</i> - uzupełnia tekst bezokolicznikami - układa zdania do ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w zdaniach wyrazy określające wykonawcę czynności - przekształca zdania tak, aby było wiadomo, kto jest wykonawcą czynności - wyjaśnia, dlaczego w notce encyklopedycznej liczba czasowników jest ograniczona - uzupełnia luki brakującymi wyrazami i układa podane zdania w porządku chronologicznym - zapoznaje się ze zjawiskiem poradnictwa językowego - szuka w zbiorach bibliotecznych (np. w poradnikach, słownikach) informacji o trudnych wyrazach

5. i 6. Jak Adaś odkrył tajemnicę nauczyciela	czytanie ze zrozumieniem, świat przedstawiony, wyszukiwanie informacji	<ul style="list-style-type: none"> - czyta tekst z podziałem na role głośno i wyraźnie - opowiada o świecie przedstawionym w tekście - wymienia i opisuje bohaterów utworu - wyszukuje w tekście odpowiednie cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> - płynnie czyta z podziałem na role fragment tekstu, zwracając uwagę na wskazówki narratora i znaki interpunkcyjne - wyczerpująco charakteryzuje bohaterów, odnosząc
Tekst z podręcznika: Kornel Makuszyński, „Odkryta tajemnica”	w tekście, opis bohatera literackiego	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polegała metoda stosowana przez profesora Gąsowskiego - przedstawia, jak swoje postępowanie oceniali bohaterowie tekstu - tłumaczy, dlaczego uczniowie szanowali swojego profesora 	<ul style="list-style-type: none"> się przy tym do odpowiednich cytatów z tekstu - formułuje wnioski dotyczące relacji uczniów i nauczyciela - wymienia cechy, które szczególnie ceni u swoich nauczycieli
7. Używam rzeczowników	rzeczownik, odmiana rzeczownika przez przypadki i liczby, rodzaj rzeczownika, funkcje rzeczownika w zdaniu, rzeczowniki własne i pospolite, reguły pisowni nazw państw, regionów i miast oraz ich mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to jest rzeczownik i przez co się odmienia - określa przypadek i liczbę rzeczowników - uzupełnia zdania rzeczownikami w odpowiedniej formie - ustala, jaką funkcję pełni w zdaniu rzeczownik (podmiotu, dopełnienia, przydawki, okolicznika) - omawia podział rzeczowników na własne i pospolite - wskazuje w tekście nazwy państw, regionów i miast oraz ich mieszkańców - stosuje w praktyce reguły pisowni nazw państw, regionów i miast oraz ich mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice w pisowni wyrazów o tym samym brzmieniu - uzasadnia swoją opinię na temat przydatności przepisu kulinarnego, w którym nie występują rzeczowniki - bierze udział w burzy mózgów na temat tego, jak brak rzeczowników w języku polskim utrudniłby komunikację
8. Na jesienną nutę Tekst z podręcznika: Jerzy Liebert, „Początek jesieni”	czytanie ze zrozumieniem, osoba mówiąca w wierszu, środki stylistyczne (epitet, przenośnia, uosobienie), nastrój wiersza, opis ilustracji	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje w utworze różne środki stylistyczne - określa nastrój osoby mówiącej w wierszu - wykonuje ilustrację do wiersza - układa zakończenie jednego z podanych zdań 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje odczucia osoby mówiącej w wierszu - wyjaśnia funkcję zastosowanych w utworze środków stylistycznych - opowiada, jak osoba mówiąca radzi sobie ze swoimi emocjami - przedstawia swój pomysł na ilustrację do wiersza
9. Co znaczy być szczęśliwym? Teksty z podręcznika: Tadeusz Śliwiak, fragmenty wiersza „Budowanie domu”, Czesław Miłosz, „Dar”	czytanie ze zrozumieniem, zwrotka, wers, rym, osoba mówiąca w wierszu, nastrój wiersza, środki stylistyczne, język potoczny, wiersz biały	<ul style="list-style-type: none"> - układa z rozsypanki wyrazowej dwie zwrotki wiersza, stosując się do podanych wskazówek - proponuje własny tytuł utworu - odczytuje tekst głośno i wyraźnie - opisuje dzień, który osoba mówiąca w wierszu uważa za szczęśliwy - określa nastrój wiersza Czesława Miłosza - wyjaśnia własnymi słowami sens wybranych wersów - charakteryzuje sposób wypowiedzania się osoby mówiącej - dostrzega różnice między językiem poezji a językiem potocznym - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wiersz biały</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia własną propozycję tytułu wiersza - odszukuje w bibliotece utwór „Budowanie domu” - porównuje ułożone z rozsypanki zwrotki ze znalezionym tekstem - określa tematykę utworu - płynnie czyta wiersz, oddając uczucia osoby mówiącej w wierszu - wyjaśnia sens wskazanych wersów wiersza - wymienia różnice między językiem poezji a językiem potocznym - uzasadnia swoją odpowiedź dotyczącą najszczęśliwszego dnia w życiu - charakteryzuje wiersz biały

		- opowiada o najszcześniejszym dniu w swoim zyciu, porównując go z treścią utworu	
10. i 11. Jak rozumiem puentę utworu Władysława Kopalińskiego „Talizman”?	postać Władysława Kopalińskiego, czytanie ze zrozumieniem, plan wydarzeń, opowiadanie	- prezentuje postać Władysława Kopalińskiego - wyszukuje informacje w słowniku języka polskiego - układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście - wyszukuje w tekście zdania wyjaśniające, dlaczego małżonkowie stracili pewność, że są szczęśliwi - wyodrębnia w tekście zdania mówiące o przyczynach	- tłumaczy, co sprawiło, że bohaterowie opowiadania utracili pewność dotyczącą ich bezgranicznego szczęścia - wymienia źródła trosk par małżeńskich napotkanych przez bohaterów - wyjaśnia sens zakończenia utworu, uzasadniając
Tekst z podręcznika: Władysław Kopaliński, „Talizman”		trochę napotkanych małżeństw - wyjaśnia sens zakończenia utworu	swoją odpowiedź - tłumaczy znaczenie słów Phila Bosmansa - pisze opowiadanie na temat najszcześniejszego dnia w swoim zyciu
12. i 13. Co jest potrzebne do szczęścia? Tekst z podręcznika: Jan Kochanowski, „Na dom w Czarnolesie” Dzieła sztuki pod lupą: Willie Rodger, „Szczęśliwe rodziny” Jak napisać interpretację obrazu?	postać Jana Kochanowskiego, czytanie ze zrozumieniem, adresat wiersza, osoba mówiąca w wierszu, fraszka, interpretacja obrazu	- prezentuje postać Jana Kochanowskiego - zapisuje swoje skojarzenia ze słowem <i>dom</i> - rozpoznaje adresata wiersza, wskazując odpowiednie cytaty - wymienia prośby osoby mówiącej w wierszu - określa tematykę utworu - wyjaśnia znaczenie terminu <i>fraszka</i> - opisuje scenę przedstawioną na obrazie, zwracając uwagę na usytuowanie postaci, - omawia kolorystykę dzieła - określa nastrój obrazu - opowiada o relacjach łączących osoby przedstawione na obrazie - opisuje obraz z pomocą nauczyciela	- podaje swoje skojarzenia ze słowem <i>dom</i> i wskazuje ich przenośne znaczenie - wyjaśnia, co nie jest potrzebne do szczęścia osobie mówiącej w wierszu - poprawnie stosuje termin <i>fraszka</i> - przytacza argumenty „za” lub „przeciw” odnoszące się do stwierdzenia: <i>Pieniądze szczęścia nie dają</i> - określa, jak barwy użyte na obrazie wpływają na jego nastrój - wyraża swoją opinię na temat relacji łączących osoby ukazane na obrazie, zwracając uwagę na ich mowę ciała - samodzielnie opisuje obraz
14. Czym jest szczęście dla marzycieli? Teksty z podręcznika: Jan Sztudynger, „Na szczęście”, „Pochwała marzycieli”	czytanie ze zrozumieniem, tematyka utworu, nastrój utworu, fraszka	- opowiada o znanych bohaterach, którzy odnaleźli utracone szczęście - określa tematykę utworów Jana Sztudyngera - wyszukuje fragmenty decydujące o nastroju tekstu - wypowiada się na temat marzycieli i ich roli w świecie, odnosząc się do własnych doświadczeń	- przedstawia bohaterów literackich i filmowych, którzy odnaleźli utracone szczęście, i uzasadnia swój wybór - określa nastrój utworu i uzasadnia swoją opinię - analizuje wzór na szczęście Alberta Einsteina - zapisuje swój własny wzór na szczęście - wciela się w rolę postaci z obrazu Trygve Skograndta i opisuje swoje emocje

<p>15. Dzielić się szczęściem – to radość</p> <p>Tekst z podręcznika: Media informują: „Kiedy marzenia się spełniają, choroby gdzieś znikają”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, temat utworu, opis bohatera literackiego, wolontariat, dosłowne i przenośne znaczenie słów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa temat tekstu - samodzielnie odczytuje informacje o działalności Fundacji Mam Marzenie - wyszukuje w tekście fragmenty opisujące uczucia bohatera - wyjaśnia przenośne i dosłowne znaczenie słowa <i>lodołamacz</i> - opisuje swoje uczucia związane z przeczytanym artykułem - opowiada o swoim największym marzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia działalność Fundacji Mam Marzenie - opowiada o uczuciach bohatera tekstu - podaje kilka propozycji, w jaki sposób można pomagać potrzebującym
<p>16. Korzystam z internetowych form komunikacji</p>	<p>słownictwo związane z internetem (<i>e-mail, komunikator, portal społecznościowy, chat, blog, post, forum</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera spośród podanych propozycji sposób porozumiewania się ze znajomymi na odległość - ustala, czy w danej sytuacji zastosowano się do zasad obowiązujących na forum internetowym - wyjaśnia reguły komunikowania się na forum 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada, jak dawniej porozumiewano się na odległość - wyszukuje w internecie przeznaczone dla swoich rówieśników fora i zapoznaje się z ich netykietą - wyraża swoją opinię na temat odpowiedzi
	<p><i>dyskusyjne, netykieta</i>), kultura wypowiedzi w internecie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje komentarze do fotografii zgodnie z netykietą - uzupełnia wpisy na forum internetowym - redaguje treść e-maila 	<ul style="list-style-type: none"> udzielonych na forum - projektuje awatary dla osób wypowiadających się na forach - wyjaśnia, dlaczego wybrany sposób komunikowania się uważa za najlepszy - wyszukuje w internecie przeznaczone dla swoich rówieśników fora i zapoznaje się z ich netykietą - projektuje awatary dla osób wypowiadających się na forach
<p>17. i 18. Recepta na złość</p> <p>Tekst z podręcznika: Erika Meyer-Glitz, „Kiedy Kan-No-Mushi się obudzi”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, akapit, bohater literacki, opis postaci, wyraz bliskoznaczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - głośno i wyraźnie czyta tekst z podziałem na role - podaje imiona bohaterów utworu - wyszukuje fragmenty charakteryzujące bohaterki - wyjaśnia, czym jest Kan-No-Mushi - wymienia metody radzenia sobie ze złością znalezione przez bohaterów tekstu - wyraża swoje zdanie na temat sposobów panowania nad agresją - opowiada, jak sam radzi sobie z problemami - wypisuje ze słownika wyrazów bliskoznacznych synonimy podanego słowa - tworzy przysłowia poprzez łączenie podanych wyrażeń 	<ul style="list-style-type: none"> - czyta tekst z podziałem na role, oddając cechy charakteru i uczucia poszczególnych postaci - opisuje dziewczynki, wskazując podobieństwa i różnice między nimi - charakteryzuje Kan-No-Mushi w kilku zdaniach - korzystając ze słownika wyrazów bliskoznacznych, przekształca zdania tak, aby uniknąć powtórzeń - wyjaśnia sens podanych przysłów - wyszukuje informacje w internecie - na podstawie wiadomości z internetu tworzy listę porad pomagających walczyć ze stresem

<p>19. Wierzyć czy nie wierzyć w opowieści wikingów?</p> <p>Tekst z podręcznika: Dinah Starkey, „Wikingowie”</p>	<p>wyraz bliskoznaczny, czytanie ze zrozumieniem, saga, wyszukiwanie informacji w tekście</p>	<p>- wyszukuje w słowniku wyrazów bliskoznacznych synonimy słowa <i>podróż</i></p> <p>- określa, czy zdania odnoszące się do tekstu są prawdziwe, czy fałszywe - wymienia zajęcia wikingów</p> <p>- odnajduje w tekście informacje dotyczące sag opowiadanych przez wikingów</p> <p>- przedstawia odkrycia Eryka Czerwonego i Lefia Szczeńciarza na podstawie tekstu</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminu <i>saga</i></p> <p>- przedstawia zawarte w tekście informacje o wikingach</p> <p>- podaje kilka współczesnych sposobów przekazywania informacji o podróżach i odkryciach</p>
<p>20. Poprawnie posługują się rzeczownikami o nietypowej odmianie</p>	<p>rzeczowniki i ich odmiana</p>	<p>- poprawnie zapisuje rzeczowniki nazywające przedmioty przedstawione na fotografiach</p> <p>- zaznacza rzeczowniki, które mają taką samą formę w lp. i lm.</p> <p>- uzupełnia zdania odpowiednimi związkami rzeczownika i liczebnika</p> <p>- właściwie stosuje w wypowiedzeniach różne formy wyrazów <i>przyjaciel</i> i <i>Indianin</i></p> <p>- wskazuje różnice między wyrazami <i>oka</i> i <i>oczy</i>, <i>ucha</i> i <i>uszy</i> oraz poprawnie odmienia te słowa - korzystając ze słownika, podaje poprawne formy rzeczowników o nietypowej odmianie</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego wskazane rzeczowniki odmieniają się w nietypowy sposób - samodzielnie podaje poprawne formy rzeczowników o nietypowej odmianie</p>
<p>21. i 22. Afryka i jej tajemnice</p> <p>Tekst z podręcznika: Henryk Sienkiewicz, „Podróż w nieznanie”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście</p>	<p>- przedstawia bohaterów tekstu</p> <p>- opisuje sytuację, w której znalazły się postacie występujące we fragmencie powieści - opowiada o uczuciach bohaterów tekstu</p> <p>- określa na podstawie tekstu, jakie niebezpieczeństwa czyhały na bohaterów</p> <p>- wyjaśnia, jak we fragmencie powieści opisano</p>	<p>- wyraża swoją opinię na temat uczuć bohaterów tekstu</p> <p>- przedstawia swoje zdanie dotyczące różnych sposobów podróżowania i uzasadnia je</p> <p>- wyjaśnia rolę opisów przyrody we fragmencie powieści</p> <p>- wymienia cechy, jakimi trzeba się odznaczać, żeby</p>
		<p>afrykańską przyrodę</p>	<p>zdecydować się na niebezpieczną podróż</p>
<p>23. Jacy naprawdę są Afrykańczycy?</p> <p>Tekst z podręcznika: Lauren St John, „W Afryce”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, stereotyp</p>	<p>- opisuje uczucia bohaterki</p> <p>- opowiada, jak Martine wyobrażała sobie Buszmenów</p> <p>- wyszukuje w tekście informacje na temat ludu San</p> <p>- przedstawia relacje łączące Dara z ojcem</p>	<p>- wyjaśnia, w jaki sposób pobyt w szkole wpłynął na bohatera tekstu</p> <p>- opowiada o tym, jak podróżowanie może się przyczynić do zmiany sposobu myślenia o różnych krajach</p> <p>- wypowiada się na temat stereotypów związanych z postrzeganiem Afryki i jej mieszkańców</p>
<p>24. Potrafię zapisywać rzeczowniki zakończone na <i>-ia</i> i <i>-ja</i></p>	<p>pisownia rzeczowników zakończonych na <i>-ia</i>, <i>-ja</i> w przypadkach zależnych, porządek alfabetyczny</p>	<p>- wyjaśnia przyczynę nieporozumienia między użytkownikami forum internetowego</p> <p>- tworzy formy rzeczowników zakończone na <i>-i</i>, <i>-ii</i> oraz <i>-ji</i> i wykorzystuje je w związkach wyrazowych, zdaniach i tekstach</p> <p>- układa wyrazy w porządku alfabetycznym - korzystając ze słownika ortograficznego, zapisuje</p>	<p>- wykorzystuje w swojej pracy komputer (zaawansowane funkcje edytora tekstu oraz internetowy słownik ortograficzny)</p>

		poprawne formy rzeczowników <i>ziemia, głębia, Słupia i Karwia</i>	
25. i 26. Czy podróż pełna przygód może zmienić hobbita? Tekst z podręcznika: John Ronald Reuel Tolkien, „Czy hobbit wyruszy w podróż?”	postać Johna Ronalda Reuela Tolkiena, czytanie ze zrozumieniem, opis postaci, narrator, charakterystyka bohatera literackiego	- przedstawia postać Johna Ronalda Reuela Tolkiena - wskazuje poprawne dokończenia zdań na podstawie przeczytanego tekstu - wyjaśnia, kim są postacie występujące w utworze - określa uczucia towarzyszące bohaterom w trakcie rozmowy, korzystając z podanego słownictwa - wyszukuje informacje na temat wskazanego bohatera - określa, jakie korzyści może przynieść bohaterowi podróż pełna niezwykłych przygód	- charakteryzuje twórczość Johna Ronalda Reuela Tolkiena - opisuje różne postawy bohaterów wobec podróżowania - określa swój stosunek do podróży
27. Korzystam z przymiotnika w swoich wypowiedziach	przymiotnik, odmiana przymiotnika przez przypadki, liczby, rodzaje przymiotniki nieodmiennicze	- podaje, co to jest przymiotnik i przez co się odmienia - uzupełnia tekst przymiotnikami w odpowiednich formach oraz określa ich przypadek, liczbę i rodzaj - dopisuje określenia do rzeczowników - wyjaśnia, jaki efekt osiągnięto poprzez dodanie przymiotników do opisu - tłumaczy, jak dobór przymiotników wpływa na sens wypowiedzi - używa w zdaniach przymiotników nieodmienniczych - określa znaczenie wyrazów <i>chusteczka</i> i <i>pismo</i> w kontekście	- wyraża refleksję na temat aksjologicznego wymiaru wypowiedzi (tłumaczy, dlaczego nie należy wygłaszać pewnych opinii)
28. Stopniuję przymiotniki	przymiotnik, stopniowanie przymiotników, stopniowanie opisowe przymiotników	- uzupełnia zdania przymiotnikami w odpowiednich formach - wskazuje różnice między poszczególnymi stopniami przymiotników - przedstawia zasady stopniowania opisowego przymiotników	- tworzy teksty (dialog, opis dzieła sztuki), w których wykorzystuje przymiotniki w stopniu wyższym
Czy rzeczywiście	postać Wisławy	- przedstawia postać Wisławy Szymborskiej	- przedstawia okoliczności powstawania limeryków
<i>Limeryk to wierszyk zwirowany, lecz zarazem całkowicie zdyscyplinowany?</i> Tekst z podręcznika: Wisława Szymborska, „Limeryki”	Szymborskiej, limeryk, rym, wers	- wyszukuje w tekście poetki zdanie o żartobliwym charakterze - określa tematykę przeczytanych limeryków - proponuje tytuły dla limeryków Wisławy Szymborskiej - recytuje z pamięci limeryk Wisławy Szymborskiej	na podstawie wypowiedzi poetki - - wyjaśnia znaczenie terminu <i>limeryk</i> - wskazuje cechy limeryku w utworach Wisławy Szymborskiej - układa limeryk dotyczący wymyślonego mieszkańca miejscowości, w której mieszka - wyraża swoją opinię na temat limeryków Wisławy Szymborskiej
29. Uczę się kulturalnie dyskutować	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, dyskusja,	- czyta opis filmu i bierze udział w dyskusji na temat dalszych losów bohatera - wyjaśnia znaczenie terminów <i>dyskusja</i> i <i>argument</i> - przedstawia zasady prowadzenia kulturalnej dyskusji	- przeprowadza dyskusję z koleżankami i kolegami z klasy w celu wybrania tytułu książki, którą wszyscy uczestnicy zajęć lubią najbardziej

	argumentacja	i stosuje się do nich w swoich wypowiedziach - formułuje temat dyskusji, a następnie odszukuje wykorzystane w niej argumenty - wyraża swoje zdanie na określony temat - zapisuje opinię odmienną od przedstawionej na lekcji	
30. Czy podróż to wielka przygoda? Tekst z podręcznika: Martyna Wojciechowska, „W drodze”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście	- wskazuje etapy podróży, o których jest mowa w tekście - wyszukuje w utworze odpowiedź na podane pytanie - wymienia zalety i wady podróżowania opisane we fragmencie książki	- charakteryzuje poszczególne etapy podróży, o których jest mowa w tekście - wyraża swoje zdanie na temat zalet i wad podróżowania opisanych we fragmencie książki - wyjaśnia, jak rozumie słowa Leszka Kołakowskiego, i uzasadnia swoją odpowiedź
31. i 32. Tajemniczy gość z innej planety Tekst z podręcznika: William Kotzwinkle, „Niezwyczajny telefon E.T.”	postać Williama Kotzwinklego, czytanie ze zrozumieniem, opowiadanie, bohater literacki, opis postaci, list prywatny	- określa, do czego mogą służyć wynalazki przedstawione na fotografiach - przedstawia postać Williama Kotzwinklego - wskazuje zdania opisujące bohaterów tekstu - określa przeznaczenie wynalazku, o którym jest mowa we fragmencie powieści - korzystając z opisu zamieszczonego w tekście, tworzy ilustrację przedstawiającą bohatera oraz zbudowane przez niego urządzenie - redaguje list prywatny zgodnie z podanymi wskazówkami	- wyjaśnia, co E.T. chciał przekazać dzieciom - opisuje przyczyny problemów w komunikacji między ludźmi - w imieniu bohatera redaguje barwny i szczegółowy list prywatny, zgodnie z podanymi wskazówkami
33. Przygotowuję list oficjalny	czytanie ze zrozumieniem, list oficjalny, interpunkcja w korespondencji	- odpowiada na pytania dotyczące treści i formy listów - wyjaśnia, jak zbudowany jest list oficjalny - wskazuje sformułowania, których nie należy używać w liście oficjalnym - uzupełnia schemat listu brakującymi informacjami - układa fragmenty listu w odpowiedniej kolejności - wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi - stosuje w praktyce reguły interpunkcji dotyczące	- wybiera najlepszego, według własnej opinii, autora lektur szkolnych - redaguje list na podstawie otrzymanej odpowiedzi, uwzględniając wszystkie elementy listu oficjalnego - wskazuje różnice między listem oficjalnym a oficjalnym e-mailem
		początkowej części listu - redaguje list o treści dostosowanej do sytuacji, którą wybiera spośród podanych - tworzy oficjalny e-mail i wskazuje różnice między e-mailem a listem	

34. i 35. „Bajka o maszynie cyfrowej...” Stanisława Lema Teksty z podręcznika: Stanisław Lem, „Bajka o maszynie cyfrowej, co ze smokiem walczyła” (fragment) Rady dla... piszących list oficjalny	czytanie ze zrozumieniem, postać Stanisława Lema, plan wydarzeń, charakterystyka postaci, baśń, list oficjalny	- przedstawia postać Stanisława Lema - wskazuje właściwe dokończenia zdań dotyczących treści utworu - układa plan wydarzeń - charakteryzuje bohatera tekstu, korzystając z zamieszczonych pytań - przedstawia pozytywne i negatywne skutki udziału w grach komputerowych - uzupełnia wyrazy częstkami <i>elektro-</i> oraz <i>super-</i> - redaguje list oficjalny na podany temat	- ocenia postępowanie bohatera utworu i uzasadnia swoją opinię - wskazuje różnice między baśnią a utworem Stanisława Lema - formułuje przesłanie wynikające z treści utworu - opowiada o tym, jak postęp techniczny wpływa na życie ludzi - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat skutków udziału w grach komputerowych - samodzielnie redaguje list oficjalny, zachowując poprawność językową i kompozycyjną
36. Polscy wynalazcy zdobywają świat Tekst z podręcznika: „Polski łązik marsjański najlepszy na świecie”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, opis przedmiotu	- wskazuje właściwe dokończenie zdania na podstawie tekstu - wyszukuje we fragmencie artykułu informacje na temat opisanego przedmiotu - redaguje opis przedmiotu na podstawie tekstu i fotografii - wyraża swoją opinię na temat wpływu wynalazków na życie człowieka	- wyszukuje potrzebne informacje w internecie i przygotowuje prezentację - wyraża swoją opinię na podane tematy i uzasadnia ją, przedstawiając argumenty „za” i „przeciw” - redaguje barwny opis Ziemi, wcielając się w rolę wskazanej postaci
37. Czy już wiesz? Czy już potrafisz?	rzeczownik i jego odmiana, czasownik i jego odmiana, przymiotnik i jego odmiana, reguły pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ia</i> , stopniowanie przymiotników	- utrwala wiedzę i umiejętności - określa formę i czas podanych czasowników - ustala przypadek i liczbę rzeczowników - przedstawia reguły pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-nii</i> , <i>-ni</i> - samodzielnie wyjaśnia funkcję stopnia wyższego przymiotników - wykorzystuje w praktyce reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą oraz rzeczowników zakończonych na <i>-ia</i>	- wyjaśnia, dlaczego niektóre przymiotniki się nie stopniują - opisuje z perspektywy innej osoby przedmiot ukazany na fotografii
Wrześniowe i październikowe wędrowki po Europie	wyszukiwanie informacji w różnych źródłach, czytanie ze zrozumieniem, opis miejsca, prezentacja	- opisuje wybraną fotografię - wyszukuje informacje w internecie - odnajduje informacje w przewodnikach turystycznych z pomocą nauczyciela	- opisuje wyczerpująco i szczegółowo wskazany zamek i jego otoczenie, stosując bogate słownictwo oraz przestrzegając zasad gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych - samodzielnie wyszukuje informacje w przewodnikach turystycznych
38. i 39. Sprawdź	wyszukiwanie informacji	- wyjaśnia, czym się charakteryzuje wiersz biały	- samodzielnie wyjaśnia znaczenie podanych
wiedzę i umiejętności	w tekście, czytanie ze zrozumieniem, wiersz biały, fraszka, związek	- wymienia cechy fraszki - przedstawia własnymi słowami główną myśl przeczytanego tekstu	związków frazeologicznych - pisze do dyrektora swojej szkoły list oficjalny, w którym prosi o zorganizowanie spotkań ze znanymi

	frazeologiczny, list oficjalny	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czy podane zdania są prawdziwe - wskazuje poprawne dokończenia zdań na podstawie przeczytanego fragmentu książki - odpowiada na pytania dotyczące tekstu - zapisuje pytania do wskazanych zdań w tekście - pisze do dyrektora swojej szkoły list oficjalny, w którym prosi o zorganizowanie spotkań ze znanymi pisarzami 	<p>pisarzami, dbając o spójność tekstu, przestrzegając norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych oraz dostosowując zapis do formy wypowiedzi</p>
40. Na tropie ortografii	bezokolicznik, rzeczownik, rymy, czasownik, pisownia wyrazów z u i ó, rz i ż, ch i h	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wyrazy, które z przeczeniem <i>nie</i> pisze się łącznie - wyjaśnia, dlaczego polska ortografia sprawia wiele kłopotów - zapisuje rzeczowniki i czasowniki zawierające trudność ortograficzną - zapisuje nazwy przedmiotów ukazanych na fotografiach - układa rymy w pary - przedstawia podstawowe reguły ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z u i ó, rz i ż, ch i h - uzupełnia zamieszczony tekst odpowiednimi wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, dlaczego polska ortografia jest trudna, i uzasadnia swoją opinię - bezbłędnie zapisuje rzeczowniki i czasowniki zawierające trudność ortograficzną - wyjaśnia reguły pisowni wyrazów z u i ó, rz i ż, ch i h
41. Sytuacje, gdy jest naprawdę ciężko na sercu Tekst z podręcznika: Wisława Szymborska, „Kot w pustym mieszkaniu” Ewald Gawlik, „Fotel”	czytanie ze zrozumieniem, przysłowie, wymowa wiersza, związek frazeologiczny	<ul style="list-style-type: none"> - uzupełnia przysłowia wyrazami w odpowiednich formach - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu - określa uczucia towarzyszące kotu - wskazuje, co zmieniło się w otoczeniu zwierzęcia po śmierci jego właściciela - opisuje obraz i jego kolorystykę - wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych, korzystając ze słownika 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia sens podanych przysłów związanych z jesienią i zimą - płynnie czyta wiersz, oddając uczucia osoby mówiącej poprzez właściwą intonację - opowiada o uczuciach wywołanych lekturą wiersza - odczytuje przesłanie wiersza - wyraża swoją opinię na temat przedmiotów ukazanych na obrazie i ich symboliki - wskazuje podobieństwa między obrazem a wierszem i uzasadnia swoją opinię odpowiednimi argumentami - samodzielnie wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych - tłumaczy sens podanej wypowiedzi Wisławy Szymborskiej
42. <i>I siecze deszcz, i świszcze wiatr...</i> Tekst z podręcznika: Adam Asnyk, „Ulewa”	postać Adama Asnyka, czytanie ze zrozumieniem, wyraz dźwiękonaśladowczy, przenośnia, nastrój wiersza, opis obrazu	<ul style="list-style-type: none"> - odszukuje w albumach malarstwa obrazy ukazujące krajobrazy górskie - przedstawia postać Adama Asnyka - czyta wiersz głośno i wyraźnie - określa temat utworu - wyszukuje w tekście wyrazy dźwiękonaśladowcze - opisuje obraz przyrody wylaniający się z treści 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje nastrój wybranych obrazów przedstawiających góry - określa funkcję wyrazów dźwiękonaśladowczych w wierszu - wskazuje wyrazy i wyrażenia, które budują nastrój utworu - przedstawia swój pomysł obrazu będącego

		wiersza	ilustracją do tekstu, zwracając uwagę na technikę malarską, kolorystykę oraz elementy pierwszego i drugiego planu
43. Potrafię przemawiać	przemówienie, zasady przemawiania	<ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno tekst - wskazuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi - wyjaśnia znaczenie terminu <i>przemówienie</i> - sprawnie wygłasza przemówienie przygotowane według planu - wymienia zasady dotyczące przemawiania - wskazuje sformułowania, które mogą się znaleźć w przemówieniu - redaguje tekst przemówienia z okazji Dnia Nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie tekstu redaguje poprawny kompozycyjnie plan przemówienia, a następnie wygłasza mowę na jego podstawie
44. i 45. Wawrzus i mistrz Wit Stwosz Tekst z podręcznika: Antonina Domańska, „Figurki w szopce”	postać Antoniny Domańskiej, czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, akcja, reguły pisowni wyrazów z <i>ż</i> i <i>rz</i>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postać Antoniny Domańskiej - wyjaśnia, kim był Wit Stwosz - wskazuje właściwe dokończenia zdań - odpowiada na pytania dotyczące treści przeczytanego fragmentu powieści - wyjaśnia sposób postępowania bohaterów tekstu - opowiada o swoich pasjach, korzystając z podanych wyrażeń - wykonuje ćwiczenia ortograficzne utrwalające reguły pisowni wyrazów z <i>ż</i> i <i>rz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak zlecenie ojca Makarego wpłynęło na głównego bohatera - barwnie opowiada o dalszych losach bohatera tekstu - zapisuje własne pomysły na temat tego, co motywuje ludzi do pracy - przygotowuje wystąpienie na temat swoich pasji i prezentuje je przed klasą
46. <i>Teraz wszystko całkiem inaczej...</i> Tekst z podręcznika: Jan Twardowski, „Mamusia”	Pismo Święte, osoba mówiąca w wierszu, czytanie ze zrozumieniem, reguły pisowni rzeczowników wielką literą	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zdarzenia opisane w Piśmie Świętym, do których nawiązują wiersz - tłumaczy, jakie zmiany zaszły w okolicznościach związanych z narodzinami Jezusa - wyjaśnia znaczenie zwrotu <i>zalać ręce</i> - objaśnia, dlaczego wyraz <i>mamusia</i> zapisano w wierszu wielką literą - na podstawie wiersza określa rolę matki 	<ul style="list-style-type: none"> - płynnie czyta wiersz, oddając uczucia osoby mówiącej poprzez właściwą intonację - porównuje wydarzenia opisane w Piśmie Świętym ze zdarzeniami przedstawionymi w utworze - na podstawie wiadomości z podręcznika opisuje dary przyniesione przez Mędrców - odczytuje przesłanie utworu
47. O tym, że należy pomagać innym Tekst z podręcznika: Media informują: „Dziękuję, żeście mnie znaleźli”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, bohater utworu	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia bohaterów tekstu - wyszukuje w tekście fragmenty mówiące o uczuciach bohaterów - zapisuje pytania do tekstu, stosując podane słowa - wypowiada własne zdanie na temat akcji <i>Szlachetna paczka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat udziału ludzi w akcjach charytatywnych - podaje własne propozycje pomocy realizowanej bez wydawania pieniędzy - wyjaśnia sens słów Jana Pawła II
48. i 49. Zastępuję wyrazy zaimkami	Zaimek	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to jest zaimek i jakie części mowy są przez niego zastępowane - rozpoznaje zaimki - posługuje się zaimkami w wypowiedziach - poprawnie stosuje krótsze i dłuższe formy zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, do jakich przysłów odwołują się podane zdania - wyjaśnia znaczenie przysłów

		- przekształca zdania tak, aby – za pomocą zaimków i	
		wyrazów bliskoznacznych – usunąć powtórzenia	
50. i 51. Jakie trudności z wystawieniem sztuki mieli bohaterowie dramatu Williama Szekspira? Tekst z podręcznika: William Szekspir, „Próba” Tadeusz Makowski, „Teatr dziecięcy”	postać Williama Szekspira, słownictwo związane z teatrem (teatr, dramat, prolog, akt i scena, garderoba, kurtyna, kulisy, sufler), humor, związek frazeologiczny, czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście	- wskazuje właściwe dokończenia podanych zdań - wyjaśnia słowa: <i>dramat, prolog, akt, scena, garderoba, kurtyna, kulisy i sufler</i> , korzystając ze słownika lub z encyklopedii - dostrzega na obrazie Tadeusza Makowskiego elementy kojarzące się z teatrem - przedstawia postać Williama Szekspira - wskazuje w tekście fragmenty mówiące o trudnościach związanych z wystawieniem sztuki	- krótko omawia twórczość Williama Szekspira - opowiada o trudnościach, jakie napotkali bohaterowie dramatu - przygotowuje tekst do wystawienia na scenie - opisuje własne trudności związane z wystawieniem spektaklu - bierze udział w przygotowaniu spektaklu na podstawie fragmentu sztuki Williama Szekspira
Magia teatru Tekst z podręcznika: Joanna Kulmowa, „Po co jest teatr?”	czytanie ze zrozumieniem, teatr, scenografia, związek frazeologiczny	- wyjaśnia znaczenie wyrazu <i>scenografia</i> - wymienia elementy scenografii opisane w wierszu - odpowiada na pytanie zawarte w tytule utworu - tłumaczy znaczenie określonych związków frazeologicznych, korzystając ze słownika - przedstawia cel chodzenia do teatru	- omawia cel zastosowania poszczególnych elementów scenografii wymienionych w utworze - wyjaśnia znaczenie podanego cytatu - tłumaczy, na czym polega swoistość świata teatralnego
52. Jak należy zachowywać się w teatrze? Tekst z podręcznika: Grzegorz Kasdepke, „Teatr”	czytanie ze zrozumieniem, teatr, zasady zachowania obowiązujące w teatrze, savoir-vivre	- określa temat przeczytanego fragmentu - formułuje na podstawie tekstu zasady poprawnego zachowania się w teatrze - wyraża opinię na temat spóźniania się	- opisuje emocje odczuwane przez jedną z postaci i wskazuje odpowiednie cytaty - wyraża i uzasadnia opinię na temat spóźniania się jako oznaki braku szacunku dla innej osoby - porównuje różne sposoby przekazywania wiedzy o regułach właściwego zachowywania się w teatrze
53. Co może przydarzyć się aktorom? Tekst z podręcznika: Lucyna Legut, „Co przydarza się aktorom?”	postać Lucyny Legut, czytanie ze zrozumieniem, teatr, anegdota, dialog, wyraz bliskoznaczny, pisownia wyrazów wielką i małą literą	- przedstawia postać Lucyny Legut - wskazuje narratora w tekście - wyjaśnia znaczenie słowa <i>anegdota</i> - samodzielnie streszcza wybraną przez siebie anegdotę - wypisuje z tekstu tytuły sztuk teatralnych i uzasadnia ich pisownię - podaje synonimy wyrazu <i>śmieszny</i> , korzystając ze słownika wyrazów bliskoznacznych - wskazuje zdania określające osobę, która ma <i>dar opowiadania</i> - układa krótki dialog, który mogłyby przeprowadzić postacie widoczne na jednej z wybranych fotografii	- wymienia dobre i złe strony bycia dzieckiem aktorów, uzasadniając swoją odpowiedź - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat przesądów teatralnych - zastępuje wskazany wyraz jego synonimami - opowiada prawdziwą lub wymyśloną przez siebie anegdotę dotyczącą zabawnego wydarzenia w teatrze, kinie lub filharmonii

54. Używam przysłówków	przysłówek, przysłówki odprzymiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to jest przysówek i jaką pełni funkcję w zdaniu - uzupełnia zdania przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> - przekształca zdania tak, aby wyróżnione przymiotniki zostały zastąpione przez przysłówki - formułuje zasady postępowania wobec koleżanek
		<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w zdaniach wyrazy, z którymi łączą się przysłówki, - rozpoznaje przysłówki, które nie powstały od przymiotników 	i kolegów, korzystając z podanego słownictwa
55. Stopniuję przysłówki	przysówek, stopniowanie przysłówków	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak należy stopniować przysłówki - wskazuje w tekście przymiotniki i przysłówki - uzupełnia zdania przysłówkami w różnych stopniach - podaje przykłady przysłówków, które się nie stopniują 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia sens dowcipu - określa cel stosowania w reklamie przymiotników i przysłówków w stopniu najwyższym
56. W świecie wyobraźni Tekst z podręcznika: Zbigniew Herbert, „Pudełko zwane wyobraźnią” Marc Chagall, „Zegar”	postać Zbigniewa Herberta, czytanie ze zrozumieniem, nastrój wiersza, obraz poetycki, środki stylistyczne (epitet, porównanie, przenośnia, ożywienie), funkcje środków stylistycznych, opis obrazu	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postać Zbigniewa Herberta - wyraża swoją opinię na temat wyobraźni - określa nastrój utworu - proponuje inny tytuł dla wiersza - opisuje obraz Marca Chagalla - tworzy ilustrację do wybranego przez siebie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> - płynnie czyta wiersz, oddając jego nastrój poprzez właściwą intonację - wyodrębnia w wierszu obrazy poetyckie i opisuje je w odpowiednich kolumnach tabeli - określa funkcję przenośni w utworze - wymienia elementy łączące obraz Marca Chagalla z wierszem - przedstawia swoją opinię na temat roli wyobraźni w teatrze - wyszukuje wiersz, który pobudza jego wyobraźnię, i przygotowuje prezentację tekstu
57. Czy jestem Polakiem – patriotą? Tekst z podręcznika: „Co to znaczy być Polakiem?”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, stereotyp, patriotyzm	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada na podstawie tekstu, co dla ludzi znaczy być Polakiem - wyszukuje w przeczytanym fragmencie informacje na wskazany temat - określa, z którym z podanych stwierdzeń się zgadza - wyjaśnia znaczenie terminu <i>stereotyp</i> - układa krótkie hasło na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie historii w życiu Polaków - tłumaczy, dlaczego w ankiecie wypowiedzieli się różni ludzie - wyjaśnia, z którym podanym stwierdzeniem się zgadza i dlaczego, a które budzi jego sprzeciw - wypowiada się na temat stereotypów dotyczących Polski i Polaków oraz mieszkańców innych krajów
58. i 59. Wybitni Polacy Tekst z podręcznika: Krystyna Drzewiecka, „Sławni Polacy” Dzieła sztuki pod lupą: Jan Matejko, „Hołd pruski”	polscy laureaci Nagrody Nobla, czytanie ze zrozumieniem, narrator, wyszukiwanie informacji w tekście, notka encyklopedyczna	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje narratora tekstu - wyjaśnia, co dla narratora było najtrudniejsze podczas wykonywania zadania - odpowiada na pytanie na podstawie utworu - podaje imiona i nazwiska kilku wybitnych Polaków - łączy nazwiska sławnych Polaków z odpowiednimi określeniami ich działalności - rozpoznaje znanych Polaków na fotografiach - opowiada o postaciach przedstawionych na obrazie Jana Matejki - charakteryzuje kolorystykę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat różnych sposobów zdobywania sławy - przygotowuje prezentację multimedialną lub plakat na temat <i>Z czego Polacy mogą być dumni?</i> - przedstawia w postaci notatki najważniejsze informacje na temat kilku wybitnych Polaków - opisuje barwy na obrazie Jana Matejki i przedstawia ich wpływ na nastrój dzieła - wskazuje określenia dotyczące obrazu i uzasadnia swój wybór - wyszukuje w internecie informacje o okolicznościach powstania obrazu

		- wskazuje określenia opisujące dzieło plastyczne	
Czy świat zrozumiał, jakiego mieliśmy gościa? Tekst z	artykuł prasowy, postać papieża Jana Pawła II, streszczenie, czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji	- omawia treść wskazanego fragmentu tekstu - wypisuje z tekstu określenia dotyczące Jana Pawła II - charakteryzuje postać Jana Pawła II	- tłumaczy sens wskazanych cytatów - wyjaśnia, co znaczy słowo <i>atleta</i> w odniesieniu do Jana Pawła II - określa, co pozostawiają po sobie na świecie wielcy ludzie
podręcznika: Jarosław Mikołajewski, „Ale tak między nami: czy Jego już nie ma?”	w tekście		
Różne myśli o ojczyźnie... Tekst z podręcznika: Czesław Miłosz, „W mojej ojczyźnie”	czytanie ze zrozumieniem, patriotyzm, nastrój wiersza, osoba mówiąca w wierszu, przenośnia, funkcja przenośni, związek frazeologiczny	- określa tematykę utworu - wyszukuje w wierszu cytaty mówiące o wspomnieniach osoby mówiącej - wskazuje przenośnie w utworze	- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu - opisuje wspomnienia osoby mówiącej w wierszu - określa, jak zmienia się nastrój tekstu w zależności od przywołanych obrazów poetyckich - wyjaśnia funkcję przenośni w utworze - opowiada o uczuciach osoby mówiącej wobec ojczyzny
60. i 61. Jak można służyć ojczyźnie? Tekst z podręcznika: Cezary Leżeński, „Chcemy do wojska”	czytanie ze zrozumieniem, świat przedstawiony, charakterystyka bohatera literackiego, narrator, związek frazeologiczny	- wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat obrony Warszawy we wrześniu 1939 r. - czyta tekst z podziałem na role - opisuje świat przedstawiony w utworze - opowiada o bohaterach tekstu - łączy związki frazeologiczne występujące w utworze z odpowiednimi objaśnieniami - układa zdania z podanymi związkami frazeologicznymi	- wypowiada się na temat obrony Warszawy we wrześniu 1939 r. - charakteryzuje bohaterów utworu, wykorzystując podane związki frazeologiczne - omawia opisane w tekście różne sposoby rozumienia miłości do ojczyzny - przedstawia różnice w sposobie demonstrowania postawy patriotycznej
<i>Dzień dobry, panie profesorze...</i> Tekst z podręcznika: Zbigniew Herbert, „Pan od przyrody”	czytanie ze zrozumieniem, osoba mówiąca w wierszu, przenośnia, opis postaci	- opisuje swoje uczucia podczas słuchania utworu - charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu - omawia ogólnie wygląd bohatera utworu - opowiada o wspomnieniach osoby mówiącej związanych z bohaterem wiersza	- czyta wiersz, oddając uczucia osoby mówiącej - opisuje wygląd bohatera wiersza, nawiązując do określeń zawartych w tekście - przedstawia wyobrażenia osoby mówiącej na temat bohatera utworu - wyszukuje cytaty określające osobę mówiącą w wierszu i jej stosunek do prezentowanej postaci - wyjaśnia sens przenośni <i>łobuzy od historii</i> , łącząc ją z konkretnymi wydarzeniami historycznymi
62. Posługuję się liczebnikami	liczebniki, liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe, zasady odmiany liczebników głównych i porządkowych, kropka po	- zapisuje liczby słowami - wyjaśnia, co to są liczebniki (i liczebniki wielowyrzowe), przez co się odmieniają i jak się je dzieli (na główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe) - wskazuje w zdaniach liczebniki - uzupełnia zdania odpowiednimi formami liczebników	- wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat stosowania liczebników zbiorowych - rozwija grzeczność językową w komunikacji SMSowej

	liczbie oznaczającej kolejność	- odmienia liczebniki - stawia kropkę po liczbie wyrażającej liczebnik porządkowy	
63. Używam liczebników wielowyrazowych	liczebniki złożone, liczebniki główne, liczebniki porządkowe, zasady odmiany liczebników głównych i porządkowych	- wskazuje w tekście liczebniki - poprawnie zapisuje liczebniki wielowyrazowe - uzupełnia zdania odpowiednimi formami liczebników - odczytuje liczby na głos - wyszukuje informacje w internecie	- uzupełnia dane na blankiecie - wskazuje różnice w formie rzeczownika i wyjaśnia, z czego one wynikają
64. i 65. W świecie sztuki Tekst z podręcznika: Ewa Jałochowska, „Czarny kwadrat i my, czyli czym jest sztuka”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, sztuka	- odszukuje w tekście fragmenty mówiące o tym, jak bohater tekstu interpretuje obraz Kazimierza Malewicza - wyjaśnia, czym – według bohaterów tekstu – jest sztuka - określa, z czym kojarzy mu się zamieszczony obraz	- wyjaśnia, z czego mogły wynikać różnice w poglądach dotyczących tego, czym jest sztuka - tworzy własną definicję sztuki - wyraża swoją opinię na temat zamieszczonego obrazu
66. Dlaczego warto czytać książki? Tekst z podręcznika: Kalina Jerzykowska, Wojciech Karwacki, „Jest wiele książek na świecie...” Instytucje kultury	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, instytucje kultury	- układa z rozsypanki różne nazwy instytucji - wskazuje instytucję, która nie jest związana z kulturą - określa uczucia bohatera tekstu - opowiada, jaki wpływ na ojca miała panna Klementyna - opisuje bibliotekę przedstawioną w tekście - wypowiada się na podstawie tekstu na temat naśladowania innych osób	- wyjaśnia, jak na nasze życie wpływają ludzie, którzy polecają dobre książki - opowiada o bibliotece, którą odwiedza - wyszukuje informacje w internecie - wyraża swoją opinię na temat bookcrossingu - opisuje instytucję kultury znajdującą się najbliżej jego miejsca zamieszkania
67. Wirtualny spacer w muzeum Teksty z podręcznika: Bogdan Miś, „Internet – muzea w sieci” Rady dla... piszących sprawozdanie	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, tekst informacyjny, tekst literacki, tekst reklamowy, sprawozdanie	- określa temat utworu - wskazuje, czy tekst ma charakter literacki, informacyjny, czy reklamowy - ustala, czy podane zdania dotyczące tekstu są prawdziwe, czy fałszywe - układa podane wydarzenia w porządku chronologicznym - planuje wyjazd do muzeum zgodnie z podanymi wskazówkami - pisze sprawozdanie z wycieczki do muzeum zgodnie z zasadami konstruowania tej formy wypowiedzi	- wskazuje, czy tekst ma charakter literacki, informacyjny, czy reklamowy, i uzasadnia swój wybór - wyszukuje informacje w internecie i wyczerpująco odpowiada na pytania - wypowiada się na temat wyglądu strony internetowej Muzeum Narodowego w Krakowie - samodzielnie pisze sprawozdanie z wycieczki, przestrzegając norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych oraz dostosowując zapis do formy wypowiedzi

68. Piszę sprawozdanie	sprawozdanie, przysłówki	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak należy pisać sprawozdanie - odpowiada na pytania - opowiada, o czym rozmawia z przyjaciółmi - przygotowuje sprawozdania zgodnie z podanymi informacjami 	<ul style="list-style-type: none"> - zdaje relację z lekcji języka polskiego
Listopadowe i grudniowe wędrowki po Europie	wyszukiwanie informacji w różnych źródłach, czytanie ze zrozumieniem, opis miejsca, opowiadanie, zasady zachowania obowiązujące w obiektach sakralnych	<ul style="list-style-type: none"> - odszukuje prezentowane miejsca na mapie Europy - wymienia zasady dotyczące ubioru, które obowiązują turystę zwiedzającego obiekt sakralny - opisuje wybrane miejsca na podstawie informacji z encyklopedii, internetu, przewodników turystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje tytuł słynnego obrazu znajdującego się w jednej ze świątyń w Trokach - przedstawia historię zamku w Trokach, korzystając z encyklopedii, internetu, przewodników turystycznych - opowiada o religii Karaimów - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>asceza, architektura sakralna, mnich</i> - układa zdania z podanymi wyrazami
69. i 70. Sprawdź wiedzę i umiejętności	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, teatr, dramat, elementy przedstawienia teatralnego, sprawozdanie, instytucje kulturalne, narrator, dialog	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy, z których składa się przedstawienie teatralne - określa, co zawiera sprawozdanie - w szeregu wyrazów wskazuje niewłaściwe słowa - rozpoznaje dominującą w tekście formę wypowiedzi - wyszukuje w tekście czasowniki dowodzące tego, że narrator jest świadkiem wydarzeń - ocenia, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe 	<ul style="list-style-type: none"> - w szeregu wyrazów wskazuje niewłaściwe słowa i uzasadnia swój wybór - charakteryzuje najczęściej odwiedzaną przez siebie instytucję kulturalną i uzasadnia swój wybór - wyraża swoje zdanie na temat wybranego utworu z rozdziału
71. Poprawnie zapisuję „nie” z różnymi częściami mowy	pisownia <i>nie</i> z rzeczownikami, czasownikami oraz przymiotnikami i przysłówkami (pochodzącymi i nie pochodzącymi od przymiotników) w różnych stopniach	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia reguły pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - zapisuje wyrazy z cząstką <i>nie</i> zgodnie z regułami - przekształca w zdaniach formy czasownika z czasu teraźniejszego na przeszły - wpisuje w tekście wyrazy w odpowiednich formach - uzupełnia notatkę w formie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje projekt tabliczki, która mogłaby się znaleźć np. w pociągu - wyjaśnia przyczyny nieporozumienia między osobami, wynikającego z błędów językowych - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat poprawności językowej
72. Pisownia przymiotników i przysłówków z przeczeniem „nie” Na tropie ortografii	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, pisownia <i>nie</i> z przymiotnikami i przysłówkami, pisownia <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego pisownia <i>nie</i> z przymiotnikami i przysłówkami może być kłopotliwa - przedstawia reguły pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami i przysłówkami - uzupełnia zdania brakującymi - tworzy przysłówki od podanych przymiotników - redaguje krótki tekst z użyciem podanych wyrazów - przedstawia reguły pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje reguły pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami i przysłówkami - redaguje poprawnie tekst z użyciem podanych wyrazów - stosuje w ćwiczeniach reguły pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym

<p>73. Ciepły zimowy wieczór</p> <p>Tekst z podręcznika: Mieczysława Buczkówna, „Wieczór zimowy”</p> <p>Vincent McIndoe, „Sanie w zimowym krajobrazie”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, nastrój wiersza, rytm, rym, wers, przysłowie ludowe, opis obrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podaje propozycje spędzania wolnego czasu w domu i na świeżym powietrzu w czasie zimy - liczy sylaby w poszczególnych wersach - wypisuje z utworu rymy - ustala, jaki krajobraz został opisany w wierszu - wskazuje elementy dzieła malarskiego, które wiążą się z treścią wiersza - krótko opisuje zamieszczony obraz 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia swoje wrażenia po wysłuchaniu wiersza - określa nastrój utworu - wskazuje w wierszu słowa i wyrażenia kojarzące się ze szczęściem rodzinnym - uzasadnia obecność rytmu w tekście, wskazując jego wyznaczniki - charakteryzuje krajobraz opisany w wierszu - barwnie i szczegółowo opisuje obraz, używając terminów plastycznych - wyjaśnia sens przysłów związanych z zimą
<p>74. i 75. Zimowe krajobrazy</p> <p>Tekst z podręcznika: Jerzy Harasymowicz, „Sad, styczeń”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w różnych źródłach, środki stylistyczne (porównanie, przenośnia, zdrobnienie), funkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze - wskazuje w tekście zdrobnienia - wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat sposobu odżywiania się zwierząt opisanych w wierszu - wykonuje ilustrację do wybranej zwrotki utworu, wykorzystując barwy wymienione w tekście - opisuje nastrój dzieła Claude’a Moneta 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia sens przenośni zawartych w wierszu - omawia funkcję zdrobnień w utworze - przygotowuje krótkie wystąpienie na temat odżywiania się zwierząt zimą i konieczności ich dokarmiania - wymienia kolory potrzebne do przedstawienia wszystkich elementów przyrody, o których jest
<p>Dzieła sztuki pod lupą: Claude Monet, „Portret Camille Monet w czerwonej chuście”</p>	<p>zdrobnienia, opis obrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o porze roku przedstawionej na obrazie - charakteryzuje postać ukazaną na obrazie 	<p>mowa w tekście</p> <p>- określa stosunek malarza do portretowanej osoby, korzystając z dodatkowych źródeł informacji</p>
<p>76. <i>Kto nie ryzykuje, ten nie doświadcza...</i></p> <p>Tekst z podręcznika: Leon Bruin, „Wielki wyścig”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, narrator</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czy zgadza się z podanymi stwierdzeniami przed czytaniem tekstu - ponownie analizuje podane stwierdzenia po przeczytaniu utworu - tłumaczy, na czym polegały zawody organizowane przez bohaterów - określa, kim jest narrator w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego bohater postanowił wziąć udział w zawodach - przedstawia własne pomysły na dalszy ciąg przeczytanej historii
<p>77. Zwycięstwo zdrowego rozsądku</p> <p>Tekst z podręcznika: Leon Bruin, „Opowieść policjanta”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, wątek, sprawozdanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wątek</i> - określa, jaki wątek wprowadza bohater utworu - tłumaczy, w jaki sposób policjant wpłynął na chłopców - wypowiada się na temat zachowania bohaterów - redaguje krótkie sprawozdanie z wydarzeń opisanych we wskazanych fragmentach - wyraża swoją opinię na temat udziału w zawodach 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminem <i>wątek</i> - samodzielnie redaguje poprawne pod względem językowym i kompozycyjnym sprawozdanie z wydarzeń opisanych w tekstach - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat udziału w zawodach

78. Nie warto ulegać presji Tekst z podręcznika: Leon Bruin „Co powiedzieć rodzicom?”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, reguły pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ia</i> oraz <i>-ja</i>	- przedstawia wnioski, do jakich doszli bohaterowie tekstu - odszukuje w przeczytanym fragmencie wypowiedzi rodziców, które spowodowały wyznaczenie prawdy - opowiada, jak zareagowali rodzice po rozmowie z chłopcami - wyjaśnia, na czym polega prawdziwa odwaga - uzupełnia zdania podanymi wyrazami, zwracając uwagę na poprawność ortograficzną	- odszukuje w przeczytanym fragmencie wypowiedzi rodziców, które spowodowały wyznaczenie prawdy, i wyjaśnia, jak wpłynęły one na chłopców - zapisuje kilka propozycji dokończenia podanego zdania - wciela się w rolę bohatera tekstu i szczegółowo odpowiada na podane pytania
79. Posługuję się przyimkami	przyimek, wyrażenie przyimkowe, związek frazeologiczny, rzeczownik, komiks	- wskazuje w utworze wyrażenia przyimkowe i wybiera te, które odpowiadają na podane pytania - wyjaśnia, co to są przyimki i wyrażenia przyimkowe - uzupełnia zdania przyimkami, a związki frazeologiczne wyrażeniami przyimkowymi - przyporządkowuje podanemu przyimkowi odpowiednią formę rzeczownika - opisuje ilustrację, posługując się wyrażeniami przyimkowymi - układa zdania do wskazanych ilustracji	- wskazuje źródło humoru w wierszu - określa, w jakim znaczeniu – dosłownym czy przenośnym – użyto związków wyrazowych w komiksie - wyraża swoje zdanie na temat komiksowego humoru
80. Stosuję przyimki złożone	przyimki złożone	- posługuje się przyimkami złożonymi i potrafi je zapisywać - formułuje zdania do fotografii, używając wskazanych przyimków - układa przyimki złożone z wyrazów zamieszczonych	- wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat opisu książki

		na puzzlach - przekształca wypowiedzenia - tworzy z podanych wyrazów przyimki złożone i uzupełnia nimi tekst	
81. i 82. <i>Człowiek człowiekowi wilkiem?</i> Tekst z podręcznika: Harper Lee, „U nas jest demokracja”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Harper Lee, akapit, segregacja rasowa	- opowiada o zachowaniach i zjawiskach z życia codziennego, które budzą jego sprzeciw - przedstawia postać Harper Lee - określa czas i miejsce akcji utworu - wskazuje narratora tekstu - przedstawia współczesne wydarzenia opisane w przeczytanym fragmencie - wyjaśnia znaczenie wyrazu <i>demokracja</i> na podstawie tekstu - wskazuje fragment utworu dotyczący bohatera - uzupełnia tabelę informacjami z pierwszego akapitu utworu	- opowiada o zjawiskach z życia codziennego, które budzą jego sprzeciw, i wyjaśnia, w jaki sposób można się im przeciwstawić - wyjaśnia sens podanego cytatu z fragmentu powieści - bierze udział w dyskusji dotyczącej nietolerancji wobec innych osób - wyszukuje w prasie lub mediach współczesne wydarzenie, które następnie omawia na forum klasy
83. Jakie mamy czasy?	postać Ewy Lipskiej, czytanie ze zrozumieniem, kontrast,	- przedstawia postać Ewy Lipskiej - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu - prezentuje opinię osoby mówiącej na temat zabaw	- wyraża swoją opinię na temat sposobu recytacji wiersza - opisuje emocje, jakie oddał recytator - przedstawia

Tekst z podręcznika: Ewa Lipska, „Takie czasy”	opowiadanie	<p>dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje kontrast w utworze - ocenia zachowanie bohatera wiersza - wyraża swoją opinię na temat gier komputerowych - redaguje krótkie opowiadanie zaczynające się od podanych słów 	<p>swoje zdanie na temat źródła pomysłów dzieci na zabawy</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje czasy przedstawione w ostatnim wersie utworu - wskazuje w tekście kontrast i wyjaśnia jego funkcję - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat gier komputerowych i ich wpływu na młodych ludzi - redaguje krótkie opowiadanie, poprawne pod względem kompozycyjnym i językowym, rozpoczynające się od podanych słów
84. Najlepsze urodziny Hala Tekst z podręcznika: Eva Ibbotson, „Najlepsze urodziny”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie słowa <i>rekompensować</i> - wymienia i krótko opisuje bohaterów tekstu - tłumaczy, dlaczego bohater nie otrzymał prezentu urodzinowego - odpowiada na pytania dotyczące tekstu - przedstawia stosunek bohaterów utworu do zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie używa słowa <i>rekompensować</i> w wypowiedziach ustnych i pisemnych - wyjaśnia, dlaczego bohater nie otrzymał prezentu, i ocenia, czy było to słuszne - wyraża swoją opinię na temat podejścia bohaterów do zwierząt
85. i 86. Pies – najlepszy przyjaciel człowieka Teksty z podręcznika: Eva Ibbotson, „Hal wybiera”, „Żart”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, pamiętnik	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiada na pytania dotyczące tekstu - opisuje uczucia bohatera - na podstawie przeczytanego fragmentu przedstawia wpływ obecności psa na bohatera - opowiada o tym, jak wyobraża sobie psa opisanego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat działalności opisanego organizacji - określa, czy przedstawiona organizacja przynosiła więcej korzyści, czy szkód - ocenia postępowanie rodziców bohatera tekstu - redaguje fragment pamiętnika poprawny pod względem kompozycyjnym i językowym
87. Łączę wyrazy za	spójnik, zdanie	- objaśnia różnice między spójnikiem a przyimkiem	- wciela się w postacie przedstawione na rysunkach
pomocą spójników	pojedyncze, zdanie złożone	<ul style="list-style-type: none"> - właściwie posługuje się spójnikami - łączy zdania składowe za pomocą spójników - przekształca zdania z podmiotem szeregowym oraz niejednoznaczną wypowiedź - zamienia zdania pojedyncze w złożone 	i wypowiada się w ich imieniu
O znajomych na Facebooku Teksty z podręcznika: Media informują: Wywiad Anamiki Kapil z Szymonem Turkiewiczem – autorem i reżyserem spektaklu „Fejs Bóg”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, wywiad, portale społecznościowe	<ul style="list-style-type: none"> - określa tematykę tekstu - wyjaśnia, co reżyser chciał przedstawić w spektaklu - prezentuje opinię reżysera na temat Facebooka - na podstawie tekstu wymienia zalety posiadania konta na portalu społecznościowym - odpowiada na pytanie postawione przez osobę, z którą przeprowadzano wywiad - zapisuje pytania, które stanowią część wywiadu - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - wymienia czynności przygotowujące do przeprowadzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża swoją opinię na temat Facebooka - wyjaśnia sens tytułu przedstawienia teatralnego, o którym jest mowa w wywiadzie - poprawnie posługuje się terminem <i>wywiad</i> - samodzielnie redaguje pytania do wywiadu - przeprowadza wywiad z wybraną osobą

Rady dla... przeprowadzających wywiad			
88. Czy już wiesz? Czy już potrafisz?	stopniowanie przysłówków, liczebniki, zaimki, przyimki, przyimki złożone, pisownia <i>nie</i> z częściami mowy	- stopniuje przysłówki - poprawnie odczytuje i zapisuje liczby - wskazuje, jakie części mowy zostały zastąpione przez podane zaimki - określa, jakie przyimki złożone powstaną po połączeniu podanych wyrazów - stosuje się do reguł pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - opisuje scenę przedstawioną na obrazie	
Czy wagarowicz to zbieg? Tekst z podręcznika: Igor Sikirycki, „Wędrowiec”	czytanie ze zrozumieniem, frazka, związek frazeologiczny	- określa, kto jest bohaterem frazki - odszukuje w wierszu związek frazeologiczny - odnajduje w słowniku języka polskiego wyraz <i>wagary</i> i zapoznaje się z jego definicją	- wyszukuje w tekście związek frazeologiczny i wyjaśnia jego znaczenie - tłumaczy sens tytułu frazki - wyjaśnia, jakie pouczenie wynika z wiersza - przekształca podaną w słowniku definicję na żartobliwą
89. Nieporozumienie na lekcji języka polskiego Tekst z podręcznika: Grzegorz Kasdepke, „Czytanie cudzych listów”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, <i>savoir-vivre</i> , streszczenie, zasady właściwego zachowania w szkole i innych miejscach publicznych, dialog	- wyjaśnia znaczenie terminu <i>savoir-vivre</i> - omawia zasadę dobrego wychowania, o której mowa w utworze - ocenia postępowanie bohaterów tekstu - wypowiada się na temat potrzeby znajomości dobrych manier, podając odpowiednie argumenty - uczestniczy w przygotowaniu scenki związanej z zasadami właściwego zachowania - w grupie redaguje dialog	- omawia przyczynę nieporozumienia, do którego doszło podczas opisanego lekcji - wyjaśnia sens zwrotu <i>sztuka życia</i> - z zaangażowaniem odgrywa scenkę związaną z zasadami właściwego zachowania w wybranym miejscu publicznym
90. i 91. Dobro jest niezniszczalne Teksty z podręcznika: Małgorzata Musierowicz, „Lekcja z Dmuchałcem” Rady dla... charakteryzujących postać	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, charakteryzowanie postaci, dyskusja, argument	- wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów na podstawie kontekstu oraz słownika języka polskiego - przedstawia postać tytułowego bohatera utworu, korzystając ze schematu - opowiada o przebiegu opisanego lekcji - określa temat opisanego lekcji - wyjaśnia znaczenie terminu <i>argument</i>	- opowiada o przebiegu opisanego dyskusji, przytaczając argumenty uczniów - wyszukuje w tekście określone pytania i samodzielnie na nie odpowiada - wyraża swoje zdanie na temat problematyki omawianej na lekcjach języka polskiego - zabiera głos w dyskusji dotyczącej ludzi czyniących zło, wyczerpująco argumentując swoją wypowiedź

<p>92. Co było przyczyną agresywnego zachowania bandy dziewcząt?</p> <p>Tekst z podręcznika: Erika Meyer-Glitza, „Banda dziewcząt”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, plan wydarzeń, opowiadanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o zdarzeniach opisanych w tekście - charakteryzuje postawę dziewczyn z bandy - omawia postawę głównej bohaterki - proponuje różne sposoby rozwiązania problemu poruszonego w tekście - przedstawia dalsze losy bohaterki w formie krótkiego opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje sposób rozwiązania problemu bohaterki utworu, wskazując mocne i słabe strony swojego pomysłu - przedstawia dalsze losy bohaterki w formie krótkiego opowiadania, poprawnego pod względem kompozycyjnym i językowym
<p>93. Przemocy w szkole mówię: nie!</p> <p>Tekst z podręcznika: Erika Meyer-Glitza, „Kłopoty Leny”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o wydarzeniach opisanych w tekście - opisuje uczucia towarzyszące bohaterce podczas przedstawionych zdarzeń - wyjaśnia, dlaczego bohaterka prosiła rodziców, aby nikogo nie informowali o zajściu - podaje przyczyny decyzji rodziców bohaterki - tłumaczy, w jaki sposób należy reagować, będąc świadkiem agresji w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia konsekwencje decyzji rodziców Leny - ocenia postępowanie dziewczyn z bandy
<p>94. Dlaczego ludzie zachowują się wobec siebie agresywnie?</p> <p>Tekst z podręcznika: Erika Meyer-Glitza, „Wina i kara”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, przemówienie, debata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o zdarzeniach ukazanych w tekście - zapisuje dokończenie podanego zdania - analizuje przyczyny agresywnych zachowań - proponuje najlepsze rozwiązanie problemu bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ długotrwałego naruszania godności człowieka na jego życie - wygłasza przemówienie na temat reagowania na agresję w szkole, wykorzystując zaproponowane zwroty i wyrażenia - przeprowadza debatę dotyczącą sposobów przeciwdziałania agresji w szkole
<p>95. Czy ucieczka z domu to dobry sposób na uniknięcie kłopotów?</p> <p>Tekst z podręcznika:</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, sentencja, postać Danuty Wawiłow, sytuacja liryczna, osoba mówiąca w wierszu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera sentencję szczególnie przydatną w życiu i uzasadnia swój wybór - przedstawia postać Danuty Wawiłow - wskazuje osobę mówiącą w wierszu - nazywa uczucia, które towarzyszą osobie mówiącej - opisuje sytuację przedstawioną w utworze - uzupełnia tabelę i wskazuje elementy łączące 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia sens podanych sentencji - opisuje miejsce, do którego zamierza wyruszyć osoba mówiąca w wierszu - dowodzi, że ucieczka z domu to niewłaściwy sposób na rozwiązanie domowych problemów - wymienia metody radzenia sobie z kłopotami rodzinnymi
<p>Danuta Wawiłow, „Wędrówka”</p>		<p>postacie wymienione w wierszu - odszukuje wskazany fragment tekstu</p>	
<p>96. Czy znasz swoje prawa?</p> <p>Tekst z podręcznika: Marcin Brykczyński, „O prawach dziecka”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, prawa dziecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, jak określono dziecko w utworze - formułuje własnymi słowami prawa dziecka, o których jest mowa w wierszu - tłumaczy sens wskazanego fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rolę Rzecznika Praw Dziecka - wskazuje różnice występujące między ludźmi - uzasadnia wypowiedź dotyczącą wpływu różnic między ludźmi na ich wzajemne relacje - wyjaśnia sens podanych słów Janusza Korczaka

<p>97. Rodzinne problemy</p> <p>Tekst z podręcznika: Barbara Ciwoniuk, „Nasza domowa demokracja”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, demokracja, anarchia, narrator</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje relacje łączące bohaterów tekstu - nazywa problemy, z którymi borykają się bohaterowie utworu - opowiada, jak bohaterowie tekstu radzą sobie w trudnych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia postępowanie bohatera - samodzielnie wyjaśnia znaczenie tytułu przeczytanego fragmentu powieści - określa, czy zachowanie bohatera opisanego w utworze jest typowe dla nastolatków, i uzasadnia swoje zdanie
<p>98. i 99. „Do czego wykorzystacie skarb?”</p> <p>Tekst z podręcznika: Aleksander Minkowski, „Do czego wykorzystacie skarb?”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Aleksandra Minkowskiego, narrator, charakterystyka bohatera literackiego, fikcja literacka, pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postać Aleksandra Minkowskiego - wskazuje narratora tekstu - wymienia cechy charakteryzujące bohaterów - prezentuje pomysły bohaterów na ulepszenie świata - wskazuje właściwe dokończenie zdania - przedstawia opinię bohaterów na temat jałmużny - proponuje dokończenie podanego zdania - uzupełnia tekst wyrazem <i>nie</i>, dbając o poprawność językową zapisu <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia ocenę innych osób przez bohaterkę tekstu - wskazuje różnice w sposobie postrzegania świata przez dzieci i dorosłych - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat jałmużny - wyjaśnia, na czym polega fikcja literacka
<p>100. i 101. Dlaczego Alba i dziadek byli sobie nawzajem potrzebni?</p> <p>Tekst z podręcznika: Hanna Ożogowska, „Alba i dziadek”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, bohater literacki, notatka w formie schematu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje w tekście informacje o głównym bohaterze - uzupełnia schemat informacjami dotyczącymi postaci Alby - opowiada o wzajemnych relacjach bohaterów - omawia wpływ Alby na dziadka, odnosząc się do odpowiedniego fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada, jak rozumie słowa jednego z bohaterów tekstu - wyjaśnia, dlaczego chłopiec i dziadek byli sobie nawzajem potrzebni - tłumaczy sens podanego cytatu
<p>102. i 103. Jak Adamowi udało się wszystkich oszukać?</p> <p>Tekst z podręcznika: Paweł Beręsewicz, „Projekt: Marczuk”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Pawła Beręsewicza, mistyfikacja, charakterystyka bohaterów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady stron internetowych, z których korzysta najczęściej, i ocenia ich wiarygodność - rozwiązuje test psychologiczny dotyczący korzystania z komputera - przedstawia postać Pawła Beręsewicza - opisuje bohaterów tekstu - omawia plan Adama i jego pomysł na wygraną - wyjaśnia znaczenie słowa <i>mistyfikacja</i> - nazywa uczucia towarzyszące chłopcu po ujawnieniu 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje słowo <i>mistyfikacja</i> w wypowiedziach ustnych i pisemnych - przedstawia własne pomysły na temat tego, co mogłoby się zdarzyć, gdyby Adam nie przyznał się do mistyfikacji - ocenia postępowanie głównego bohatera i jego pomysł na wygraną - wyraża swoją opinię na temat wniosków, jakie należy wyciągnąć z opisanej historii
		<p>prawdy</p> <ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, dlaczego Adamowi udało się łatwo oszukać użytkowników internetu 	

<p>104. Jak być kulturalnym użytkownikiem internetu?</p> <p>Tekst z podręcznika: Grzegorz Kasdepke, „E-mail”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, zasady zachowania obowiązujące podczas kontaktów przez internet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o zdarzeniach przedstawionych w tekście - omawia reakcję dorosłych na zachowanie bliźniaków - wymienia zasady bezpiecznego korzystania z internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w tekście fragmenty, które dotyczą uczuć wypowiadających się postaci - wymienia zalety i wady korzystania z komputera, podając odpowiednie argumenty
<p>105. Internetowa encyklopedia</p> <p>Tekst z podręcznika: Paweł Jochym, „Dziesięć rad, jak się posługiwać Wikipedią”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, Wikipedia, zasady redagowania hasła w Wikipedii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie tekstu wymienia sposoby na zachowanie wiarygodności artykułów w Wikipedii - wskazuje prawidłowe dokończenia zdań - wyjaśnia, jakie informacje powinien zawierać rzetelny artykuł Wikipedii - wyszukuje w internecie wskazany artykuł 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowuje hasło, które mogłoby być zamieszczone w Wikipedii - wyszukuje wiarygodne informacje na wybrany temat - redaguje własny artykuł - tłumaczy, jak należy zapisać w artykule informacje o wykorzystanych źródłach
<p>Styczniowe i lutowe wędrowki po Europie</p>	<p>wyszukiwanie informacji w różnych źródłach, czytanie ze zrozumieniem, mapa, opis miejsca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - znajduje na mapie miejsca ukazane na fotografiach - opisuje położenie geograficzne prezentowanych miejsc - przedstawia legendarną postać związaną z Laponią - krótko omawia historię i zabytki Sankt Petersburga, korzystając z przewodników turystycznych i encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia informacje na temat prezentowanych miejsc, korzystając z encyklopedii i internetu
<p>106. i 107. Sprawdź wiedzę i umiejętności</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, wątek, fikcja literacka, osoba mówiąca w wierszu, rym, kolejność alfabetyczna, środki stylistyczne (przenośnia, porównanie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy), pamiętnik</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów <i>wątek</i> w książce lub filmie, <i>fikcja literacka</i> - charakteryzuje bohatera ukazanego na fotografii - przedstawia temat utworu - określa nastrój osoby mówiącej w wierszu - odróżnia epitet, przenośnię i wyraz dźwiękonaśladowczy od innych środków stylistycznych - wypisuje rymy z pierwszej zwrotki - układa wyrazy w kolejności alfabetycznej - redaguje tekst na kartkę z pamiętnika 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega fikcja literacka w powieści - określa funkcje epitetu i przenośni w utworze - rozpoznaje pojęcia charakterystyczne dla poezji - wyraża swoje zdanie na temat wybranego utworu z rozdziału
<p>108. Pisownia rzeczowników zakończonych na <i>-ia</i> i <i>-ja</i></p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Andrzeja Markowskiego,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postać Andrzeja Markowskiego - odpowiada na pytania dotyczące tekstu - wskazuje różnice w formach dopełniacza podanych rzeczowników - zapisuje wymienione rzeczowniki w mianowniku lp. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady określonych rzeczowników i ich formy w dopełniaczu, celowniku, miejscowniku

	rzeczownik, przypadki, zasady pisowni <i>-i</i> oraz <i>-j</i> w zakończeniach rzeczowników	- uzupełnia zdania rzeczownikami w odpowiedniej formie	
109. Tworzę zdania pojedyncze i równoważniki zdań	zdanie pojedyncze, orzeczenie, zdanie rozwinięte, zdanie nierozwinięte, równoważnik zdania, zdania i równoważniki: oznajmujące, pytające, rozkazujące	- rozwija zdania za pomocą określeń - przypomina i utrwała wiadomości na temat zdania pojedynczego i równoważnika zdania - wskazuje różnice między zdaniem rozwiniętym i nierozwiniętym - odnajduje orzeczenie we wskazanych zdaniach - układa zdania pojedyncze rozwinięte z podanych związków wyrazowych - rozwija zdania opisujące ilustrację - przekształca zdania w równoważniki zdań i odwrotnie - redaguje instrukcję na podstawie wskazanego planu -układa pytania dotyczące fotografii	- układa listę czynności, które zamierza wykonać - określa, z jakich wypowiedzeń zbudowana jest wiadomość, i wyjaśnia, dlaczego używa się ich w SMS-ach - na podstawie SMS-a redaguje e-mail - odpowiada na pytania dotyczące fotografii zadane przez koleżankę lub kolegę
110. Wiosenne spotkania Tekst z podręcznika: Julian Tuwim, „Ptak”	czytanie ze zrozumieniem, temat utworu, rymy, dynamika tekstu	- przedstawia temat wiersza - określa, jakich części mowy jest w utworze szczególnie dużo - wyjaśnia znaczenie słowa <i>dynamiczny</i> - odszukuje w wierszu wyrazy z cząstką <i>roz-</i>	- wysłuchuje recytacji wiersza i opisuje obrazy pojawiające się w jego wyobraźni - określa, jak nagromadzenie czasowników wpływa na obraz świata ukazany w wierszu - tłumaczy, jaką funkcję pełnią w utworze rymy - wyjaśnia, na czym polega podobieństwo wyrazów z cząstką <i>roz-</i> w wierszu oraz tłumaczy, dlaczego poeta użył właśnie tych słów
111. i 112. W tajemniczym ogrodzie Tekst z podręcznika: Frances Eliza Hodgson Burnett, „Ogród” Dzieła sztuki pod lupą: Cordula Ditz, „Jabłko”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, bohater literacki, postać Frances Elizy Hodgson Burnett, akcja, opis obrazu	- przedstawia postać Frances Elizy Hodgson Burnett - poprawia podane zdania, tak aby były zgodne z treścią utworu - określa czas akcji, wskazując odpowiednie fragmenty tekstu - opisuje uczucia towarzyszące bohaterce tekstu - opowiada, jak kontakt z przyrodą może wpływać na ludzi - wskazuje różnice między postacią dziewczynki na pierwszym planie a dziećmi w tle obrazu Corduli Ditz	- samodzielnie opisuje ogród, o którym jest mowa w tekście - określa, jak pobyt w ogrodzie wpłynął na bohaterkę powieści - opowiada o swoich wrażeniach po obejrzeniu obrazu - dokładnie opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - wyjaśnia symbolikę tytułu dzieła - proponuje własny tytuł obrazu - wyraża opinię na temat postaci dziewczynki stojącej tyłem do widza - wciela się w postać przedstawioną na obrazie i opisuje swoje uczucia
113. Moc słowa i moc obrazu Tekst z podręcznika: Kamilla Staszak, „Zagłębiając się w tekst, to ja staję się	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, ranking	- wyszukuje w tekście wyrazy niezrozumiałe - wyjaśnia znaczenie trudnych słów, korzystając ze słownika języka polskiego - układa zdania z wyjaśnionymi wyrazami - opowiada, dlaczego Éric-Emmanuel Schmitt pisze książki - wymienia tytuły książek pojawiające się w artykule	- wyjaśnia znaczenie trudnych słów samodzielnie lub na podstawie kontekstu - opowiada o wybranej książce, która zmienia życie, i uzasadnia swój wybór - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat słowa pisanego i obrazu

		- wyjaśnia znaczenie terminu <i>ranking</i>	
jedną z postaci”		- przedstawia poglądy Èrica-Emmanuela Schmitta na temat słowa pisanego i obrazu	
114. Posługuję się podmiotem i orzeczeniem	podmiot, podmiot domyślny, orzeczenie, przysłowie	- wskazuje w zdaniach podmiot i orzeczenie - układa zdanie, w którym podmiotem jest wskazany wyraz - uzupełnia zdania podmiotami i orzeczeniami w odpowiedniej formie - redaguje podpisy do ilustracji -wskazuje zdania z podmiotem domyślnym	- wyjaśnia, skąd wiadomo, kto jest wykonawcą czynności w danym wypowiedzeniu - wskazuje orzeczenie złożone z dwóch części (np. <i>Jestem brunetką</i>) - przekształca zdania tak, aby znalazły się w nich orzeczenia imienne
115. Rozumiem funkcje przydawki, dopełnienia i okolicznika	rzeczownik, przydawka, dopełnienie, okolicznik, podmiot, orzeczenie, komiks	- wyszukuje w zdaniach wyrazy określające rzeczowniki i układa do nich pytania - rozpoznaje przydawki, dopełnienia i okoliczniki - układa zdania z podanych wyrazów i wskazuje przydawki w utworzonych wypowiedzeniach - stosuje właściwy szyk wyrazów w zdaniu - odnajduje w zdaniach podmiot i jego określenia - uzupełnia zdania właściwymi określeniami - odpowiada na podane pytania	- uzupełnia zdania właściwymi określeniami, wykazując się znajomością powieści lub filmu o Hobbicie
116. Przed egzaminami Teksty z podręcznika: Jarosław Rudniański, „Jak zdawać egzaminy?” Rady dla... tworzących notatkę	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, notatka, zasady przygotowania się do egzaminu	- opowiada o metodach nauczyciela będącego jednym z bohaterów komiksu - odpowiada na pytania dotyczące tekstu - wyjaśnia, dlaczego nie warto korzystać ze <i>ściągaczek</i> - zapisuje zakończenia podanych zdań dotyczących technik zdawania egzaminów - sporządza notatkę w dowolnej formie dotyczącą właściwego przygotowania się do egzaminu - opisuje, w jaki sposób należy przygotowywać się do napisania wypracowania - formułuje rady dotyczące zapobiegania stresowi przed egzaminem	- wyraża własną opinię na temat metod nauczania przedstawionych w komiksie - sporządza notatkę w dowolnej formie dotyczącą właściwego przygotowania się do egzaminu, uwzględniając w swoim tekście czynności, których nie należy wykonywać przed sprawdzianem - wymienia przyczyny pojawiania się stresu przed egzaminem
117. i 118. <i>Bo im kto ma więcej rozumu, tym bardziej wątpi, czy ma go dosyć</i> Tekst z podręcznika: Charles Perrault, „Knypś z czubkiem”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, baśń, charakterystyka postaci, przesłanie, akcja	- wymienia głównych bohaterów utworu - zapisuje informacje o wydarzeniach ukazanych w tekście w formie planu - określa, w jaki sposób zbudowano baśniową akcję utworu, i odpowiada na podane pytania - opowiada o zdarzeniach opisanych w tekście - wskazuje cechy baśni - charakteryzuje głównego bohatera utworu	- tłumaczy, jak miłość wpłynęła na bohaterów utworu - wyjaśnia przesłanie baśni - określa na podstawie tekstu, co jest ważną wartością w życiu

119. ... <i>ten najlepszy, co się najmniej chwali</i> Tekst z podręcznika:	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, cechy bajki, morał, cechy baśni,	- wskazuje prawidłowe zakończenia podanych zdań - wyjaśnia znaczenie terminu <i>bajka</i> - wymienia zwierzęta występujące w bajce i cechy, które zostały uznane za najlepsze przez bohaterów utworu - wskazuje cechy bajki	- dopisuje wyrazy bliskoznaczne do nazw cech charakteru - wyjaśnia sens podanego cytatu - określa, jaka ludzka postawa jest krytykowana w bajce - wskazuje różnicę między baśnią a bajką
Ignacy Krasicki, „Lew i zwierzęta”			
120. Gość w dom, Bóg w dom Tekst z podręcznika: Magdalena Grądzka, „Piast Kołodziej”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, podanie, legenda, plan wydarzeń, chronologia, list prywatny	- porządkuje punkty planu wydarzeń zgodnie z chronologią - opowiada o zdarzeniach opisanych w tekście - uzupełnia zdania podanymi wyrazami we właściwej formie - prezentuje wybraną legendę ze swojego regionu, wykorzystując informacje znalezione w różnych źródłach	- pisze list prywatny, w którym streszcza wybraną legendę pochodzącą z regionu, w którym mieszka, - dostosowuje zapis tekstu do zastosowanej formy wypowiedzi - przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych podczas konstruowania wypowiedzi
121. Używam zdań złożonych	orzeczenie, zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdanie złożone współrzędnie	- wskazuje zdania, w których występuje więcej niż jedno orzeczenie - przyporządkowuje wykresy do zdań - rozpoznaje zdania złożone podrzędnie oraz współrzędnie - dokańcza zdania tak, aby tworzyły sensowny dialog - redaguje opowiadanie na podstawie notatki z bloga -określa, jakich zdań jest w podanej notatce najwięcej	- w wypowiedziach bohaterów komiksu wskazuje zdania złożone wyrażające groźbę i przekazujące informacje -zapisuje zdania złożone z uwzględnieniem poprawnej interpunkcji
122. Co wydarzyło się na weselu Peleusa i Tetydy? Tekst z podręcznika: Nikos Chadzinikolau, „Jabłko niezgody”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, mit, cechy mitu, chronologia, plan wydarzeń, zaproszenie	- układa w kolejności chronologicznej podane wypowiedzenia, tworząc plan wydarzeń -opowiada o zdarzeniach przedstawionych w tekście - wymienia prezenty otrzymane przez młodą parę - wskazuje cechy mitu - określa, jak powinien postąpić bohater mitu	- odszukuje we fragmencie „Mitologii” potrzebne informacje - wyjaśnia, w jaki sposób Eris skłóciła boginie - formułuje argumenty dowodzące przydatności wiedzy o mitach - przygotowuje zaproszenie
123. Poprawnie stawiam przecinki w zdaniach pojedynczych i złożonych	przecinek, zdanie pojedyncze, zdanie złożone	- wykazuje się praktyczną znajomością reguł stosowania przecinka - wyjaśnia, jak przecinek zmienia sens wypowiedzenia - dokańcza zdania na temat fotografii - przekształca zdania pojedyncze w zdania złożone - czapisuje odpowiedzi na pytania dotyczące fotografii	- uzupełnia tekst przecinkami - wyraża opinię na temat sensu stosowania znaków interpunkcyjnych i polskich znaków w e-mailach oraz tekstach zamieszczanych w internecie
124. Czy już wiesz? Czy już potrafisz?	zdanie pojedyncze, równoważnik zdania, podmiot domyślny	- rozpoznaje zdanie pojedyncze, równoważnik zdania, podmiot domyślny, orzeczenie oraz jego określenia - tłumaczy, jaką funkcję w zdaniu pełnią wyrażenia przyimkowe	- przeredagowuje tekst tak, aby był bardziej dynamiczny i pełen emocji

<p>125. <i>Wiosna ciepła i mokra...</i></p> <p>Tekst z podręcznika: Joanna Kulmowa, „Kwitną wieżowce”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, temat utworu, osoba mówiąca w wierszu, przenośnia (metafora), epitet, wyrazy dźwiękonaśladowcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa główną myśl utworu - wskazuje określenia odnoszące się do wiersza - wyszukuje w tekście epitety - odnajduje w utworze określenia do podanych wyrazów - określa, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe - opowiada o osiedlu przedstawionym w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jaką funkcję pełnią w utworze epitety - wskazuje różnice między przenośnym a dosłownym znaczeniem podanych wyrażeń - wyjaśnia przenośne znaczenie tytułu utworu
<p>126. i 127. <i>Śpieszmy się kochać ludzi</i></p> <p>Tekst z podręcznika: Éric-Emmanuel Schmitt, „Listy Oskara”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, sentencja, postać Érica-Emmanuela Schmitta, bohater utworu, przesłanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze wartości w swoim życiu - przedstawia postać Erica-Emmanuela Schmitta - opowiada o uczuciach towarzyszących mu w trakcie lektury tekstu - przedstawia bohatera utworu - odszukuje w tekście informacje na temat zachowania osób z otoczenia bohatera - przedstawia treść listów bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> - porządkuje wymienione wartości według przyjętej hierarchii - wypowiada się na temat postawy różnych osób w obliczu śmierci, odwołując się do treści utworu - nazywa wartość, o której jest mowa w tekście - analizuje język utworu
<p>128. Czy dzieci <i>epoki atomu</i> rozumieją <i>ten wiek</i>?</p> <p>Tekst z podręcznika: z Czesław Janczarski, „Nie mijam”</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem, osoba mówiąca w wierszu, epoka atomu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje uczucia osoby mówiącej - wskazuje zachowania osoby mówiącej świadczące o jej wrażliwości na cierpienia innych - określa na podstawie treści wiersza, czym charakteryzuje się <i>epoka atomu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje postępowanie ludzi z zachowaniami zwierząt - wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia wynikają z nadejścia epoki atomu - tłumaczy przenośny sens zawartego w utworze pytania - wyjaśnia znaczenie wskazanego cytatu
<p>129. Czemu by nie zamieszkać w tęczęwskiej wiosce?</p> <p>Tekst z podręcznika: Kinga Dunin, „Zrobieni na niebiesko”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, przenośnia, tolerancja, nietolerancja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa główną myśl tekstu - wyjaśnia powód pomalowania wszystkich domów na niebiesko w wiosce opisanej w tekście - omawia sposób traktowania w wiosce osób różniących się od większości mieszkańców - charakteryzuje grupę <i>niebieskich i żółtych</i> z wykorzystaniem odpowiednich cytatów - tłumaczy znaczenie terminów <i>tolerancja</i> i <i>nietolerancja</i>, - charakteryzuje postawy tolerancyjne i nietolerancyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje ukryty sens utworu - tłumaczy przenośne znaczenie wyrażenia <i>tęczowa wioska</i> - odnosi problem opisany w tekście do świata nastolatków, ilustrując swoją wypowiedź odpowiednimi przykładami - opisuje wybraną akcję społeczną dotyczącą równouprawnienia
<p>130. Czym się zajmuje filozofia?</p> <p>Tekst z podręcznika: Jostein Gaarder, „Ważne pytania”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, filozofia, argument, opowiadanie, postać Josteina Gaardera, notatka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postać Josteina Gaardera - sporządza notatkę na temat podobieństw i różnic między światami zwierzęcym, roślinnym i ludzkim - wyjaśnia na podstawie tekstu znaczenie terminów <i>filozof</i> i <i>filozofia</i> - wyraża swoją opinię na temat związku między szczęśliwym życiem a wygraną na loterii 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje słowa Cycerona - wyjaśnia, czym kierują się w życiu filozofowie - wyraża swoją opinię na temat warunków ludzkiego szczęścia - formułuje pytania o charakterze filozoficznym - przeprowadza ankietę dotyczącą rzeczy potrzebnych do szczęścia, a następnie zestawia ze sobą wyniki - przeprowadza ankietę dotyczącą rzeczy potrzebnych do szczęścia,

			a następnie zestawia ze sobą wyniki
Rozpoznają rodziny wyrazów. Posługują się wyrazami pochodnymi	wyrazy pokrewne, zdrobnienia	- układa wyrazy zawierające słowo <i>dom</i> - wskazuje w grupie słów wyrazy pokrewne - uzupełnia zdania wyrazami pokrewnymi do podanych słów - tworzy zdrobnienia - podaje wyrazy pokrewne od wskazanych rzeczowników i wskazuje wymieniające się głoski	- odczytuje wyrazy zapisane w odbiciu lustrzanym
131. i 132. Czy warto czytać gazety? Tekst z	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, artykuł,	- wyjaśnia znaczenie wyrazów: <i>gazeta, czasopismo i dziennik</i> , korzystając ze słownika języka polskiego - układa pytania do tekstu zaczynające się od podanych słów	- odpowiada na pytania ułożone przez koleżanki i kolegów z klasy - porównuje informacje, które umieszczano w dawnych gazetach, i wiadomości, które podają
podręcznika: Władysław Kopaliński, „Gazeta” Gazety i czasopisma	czasopismo, gazeta, podział czasopism i gazet ze względu na częstotliwość ukazywania się oraz treści zawarte na ich łamach, czwarta władza	- na podstawie przeczytanego tekstu opowiada o sposobach przekazywania informacji wykorzystywanych w starożytności - określa, jakie informacje zamieszczano dawniej w gazetach - wymyśla tytuł dla wymarzonego czasopisma - wymienia rodzaje prasy ze względu na częstotliwość wydawania - omawia różnorodną tematykę czasopism i wskazuje czytelników, do których skierowane wybrane tytuły - określa, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe	współczesne dzienniki - wyjaśnia, czym są mass media - bierze udział w dyskusji dotyczącej wpływu mass mediów na społeczeństwo: przedstawia swoje stanowisko i formułuje argumenty - wymyśla tytuł swojego wymarzonego czasopisma i określa jego tematykę - prezentuje wybrane czasopismo
Tworzę notatkę prasową	notatka prasowa, informacja prasowa	- odpowiada na pytania dotyczące tekstu - podaje cechy notatki prasowej - wyszukuje w internecie notatki prasowe i wskazuje poszczególne elementy tego typu tekstów - nadaje tytuły notatkom prasowym na podstawie fotografii - przygotowuje notatki prasowe na podstawie zamieszczonych informacji	- podczas pracy w grupie współredaguje notatki prasowe do kolejnego numeru gazetki szkolnej - głośno odczytuje utworzone notatki prasowe

<p>133. i 134. Podróż dookoła świata? Dlaczego nie!</p> <p>Teksty z podręcznika: Juliusz Verne, „Niezwykłe nowiny”</p> <p>Rady dla... przyszłych dziennikarzy</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Juliusza Verne'a, chronologia wydarzeń ukazanych w utworze, zasady pisowni tytułów gazet i czasopism</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postać Juliusza Verne'a - porządkuje w kolejności chronologicznej wydarzenia opisane w tekście - wskazuje w tekście tytuły brytyjskich czasopism - określa cechy bohatera na podstawie tekstu - wymienia cechy dobrego dziennikarza 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia reakcję mediów na zachowanie bohatera - tłumaczy, co skłania ludzi do podejmowania wyzwań podróżniczych - odszukuje w tekście tytuły czasopism - wyjaśnia zasady pisowni tytułów gazet i czasopism
<p>Układam teksty reklamowe</p>	<p>reklama i jej cechy, reklama społeczna, środki stylistyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje dwa teksty z serwisu aukcyjnego - tłumaczy, czym jest reklama - rozpoznaje teksty reklamowe - wymienia cechy reklamy - identyfikuje nadawcę i adresata SMS-a, a także podaje informacje zawarte w wiadomości oraz określa, w jakim celu została ona napisana - wskazuje sformułowania typowe dla reklamy - omawia reklamę z uwzględnieniem hasła reklamowego, słownictwa i fotografii - układa hasło do reklamy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia, które ogłoszenie z aukcji internetowej przekona większą liczbę kupujących, i uzasadnia swój wybór - wskazuje środki stylistyczne w hasłach reklamowych - układa hasła reklamowe zachęcające do kupna danego towaru - wypowiada się na temat hasel reklamowych wprowadzających odbiorcę w błąd - porównuje reklamy z poprzednich epok z reklamami współczesnymi - układa teksty reklamowe
<p>135. i 136. Reklama dźwignią handlu?</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje głównego bohatera tekstu - opisuje sytuację, w której znalazł się bohater 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia wybór wyrazów i sformułowań najtrafniej określających bohatera
<p>Tekst z podręcznika: Daria Kaczmarek, „Komputer wszystko może?”</p>	<p>wyszukiwanie informacji w tekście, bohater, porównanie, metoda analizy SWOT, reklama, wyraz bliskoznaczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera wyrazy i sformułowania, które trafnie określają omawianą postać - wyjaśnia, dlaczego bohaterka straciła zaufanie do fotografa - odnajduje w tekście odpowiednie cytaty - wyszukuje w słowniku wyrazów bliskoznacznych synonimy słowa <i>kompetencje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jaką funkcję pełni środek stylistyczny wskazany w utworze - przygotowuje reklamę wybranego miejsca z uwzględnieniem wskazówek wygłoszonych przez bohatera tekstu - podczas realizacji metody analizy SWOT wskazuje wady i zalety plakatu reklamowego pana Tomka oraz określa zagrożenia i szanse stwarzane przez reklamę opracowaną przez bohatera - zastępuje wskazane w zdaniu słowo wyrazem bliskoznacznym

<p>Czy możliwy jest świat bez komputerów?</p> <p>Tekst z podręcznika: Barbara Stenka, „Dzieciaki zwracają uwagę na media”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, bohater</p>	<p>- wymienia bohaterów utworu - opisuje rodzinę przedstawioną w tekście - wskazuje, jakie mogą być skutki zbyt częstego korzystania z urządzeń multimedialnych - dopisuje zakończenia do podanych zdań</p>	<p>- wyjaśnia sens ostatniego zdania utworu - omawia wpływ multimediów na życie współczesnych rodzin, odnosząc się do tekstu oraz własnych doświadczeń - odpowiada na pytanie, jak wyglądałby świat bez urządzeń multimedialnych</p>
<p>137. Czy już wiesz? Czy już potrafiisz?</p>	<p>reklama, reklama społeczna, notatka prasowa, sprawozdanie, list oficjalny, list prywatny</p>	<p>- wyjaśnia, czym jest reklama i jaki jest jej cel - tłumaczy, na czym polega reklama społeczna - wymienia informacje, które powinna zawierać notatka prasowa - redaguje notatkę prasową - wskazuje cel pisania sprawozdania i listu oficjalnego - wymienia pytania, na które należy odpowiedzieć w sprawozdaniu - wskazuje różnice między listem oficjalnym a prywatnym</p>	<p>- wyjaśnia cele reklamy społecznej</p>
<p>Poprawnie zapisuję trudne wyrazy pochodne</p>	<p>wyrazy pochodne, reguły pisowni wyrazów z zakończeniami <i>-dzki, ctwo, -dztwo, -stwo</i> i <i>wstwo</i> oraz z częstkami <i>wz-, wez-, ws-, wes-</i></p>	<p>- tworzy wyrazy pochodne od wskazanych słów - stosuje w praktyce reguły pisowni wyrazów z zakończeniami <i>-dzki, -ctwo, -dztwo, -stwo, -wstwo</i> - wyszukuje informacje w internecie - uzupełnia wypowiedzi bohaterów częstkami <i>wz-, wez-, ws-, wes-</i></p>	<p>- uzupełnia nazwy parków narodowych odpowiednimi przymiotnikami - uzupełnia zdania wyrazami pokrewnymi do wskazanych słów</p>
<p>138. i 139. Niezwykły dar Mo</p> <p>Tekst z podręcznika: Cornelia Funke, „Pamiętny dzień”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Corneli Funke, wydarzenia fantastyczne i realistyczne</p>	<p>- opisuje nietypowe sytuacje, w których znaleźli się bohaterowie ukazani na kadrach filmowych - przedstawia postać Corneli Funke - opisuje nastrój panujący w domu bohaterów tekstu - opowiada, co się wydarzyło pamiętnego dnia, o którym mowa w utworze - wymienia przykłady wydarzeń fantastycznych i realistycznych opisanych we fragmencie powieści - wyjaśnia, jaką rolę w życiu bohaterów odegrały książki</p>	<p>- charakteryzuje bohaterów przeczytanego fragmentu - opowiada o tym, czego oczekuje od książek - wyjaśnia, jak rozumie słowa Josepha Conrada - wymyśla dalszy ciąg historii - prezentuje ostatnio przeczytaną książkę i uzasadnia swój wybór lektury</p>
		<p>- określa, dlaczego ludzie lubią czytać książki</p>	
<p>140. i 141. Czy Zenka można nazwać bohaterem?</p> <p>Tekst z podręcznika: Irena Jurgielewiczowa,</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Ireny Jurgielewiczowej, chronologia wydarzeń, związek frazeologiczny</p>	<p>- przedstawia postać Ireny Jurgielewiczowej - porządkuje cytaty zgodnie z kolejnością ich występowania we fragmencie książki - wskazuje w tekście zdania opisujące uczucia bohaterów - wymienia cechy osoby zdolnej do zachowań</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego <i>zachować zimną krew</i> i odnosi to sformułowanie do zachowania głównego bohatera tekstu - ocenia postawę zaprezentowaną przez postać - wskazuje inne utwory opowiadające o bohaterach, którzy wykazali się odwagą</p>

„Bohaterski czyn Zenka”		opisanych we fragmencie powieści - wyjaśnia, na czym polegała niecodziennosc sytuacji opisanej w utworze	- ocenia trafność stwierdzenia, że przyczyną wielu wypadków jest brak wyobraźni
142. Ciekawa lekcja w terenie Tekst z podręcznika: „Lekcje w parku linowym? Czemu nie!”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście	- uzupełnia tabelę pytaniami dotyczącymi tekstu lub właściwymi odpowiedziami - wymienia zadania wykonywane przez uczniów podczas zajęć szkoły przetrwania - wyjaśnia, w jaki sposób uczniowie zdobywali narzędzia do budowy sztafetu - podaje przykłady ciekawych miejsc, w których można by przeprowadzić nietypową lekcję języka polskiego	- wyraża opinię na temat atrakcyjności zadań wykonywanych przez uczniów na zajęciach szkoły przetrwania, a następnie uzasadnia swoje zdanie - opowiada o umiejętnościach, które zdobywali uczniowie podczas wykonywania zadań - wypowiada się na temat pracy w grupie i wspólnej odpowiedzialności za zrealizowanie zadania - wyjaśnia, czego mogli się dowiedzieć o sobie i innych uczniowie uczestniczący w lekcji - wypowiada opinię na temat zalet i skuteczności zajęć w parku linowym, a następnie ją uzasadnia
Marcowe i kwietniowe wędrowki po Europie	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w różnych źródłach, mapa, opis miejsca	- wyszukuje wiadomości na temat najbardziej znanego jeziora szkockiego w przewodnikach lub w encyklopedii, - odnajduje w internecie informacje dotyczące fiordów - wskazuje na mapie prezentowane miejsca - na podstawie fotografii wyróżnia elementy charakterystyczne dla stroju szkockiego - wymienia zabytki znajdujące się w Wenecji - opisuje otoczenie mostu ukazanego na fotografii	- określa położenie geograficzne prezentowanych miejsc i je charakteryzuje - barwnie i szczegółowo opisuje narodowy strój szkocki na podstawie zamieszczonej fotografii - opisuje weneckie zabytki i zwyczaje z uwzględnieniem informacji znalezionych w encyklopedii lub w przewodnikach turystycznych
143. i 144. Sprawdź wiedzę i umiejętności	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, odczytywanie informacji z mapy, legenda, mit, słownictwo o charakterze teoretycznoliterackim dotyczące prozy i poezji, notatka, świat przedstawiony, środki stylistyczne (epitet, przenośnia, porównanie, rym), opis miejsca, hasło	- wymienia cechy charakterystyczne dla notatki - odróżnia legendę od mitu - uzupełnia tekst słownictwem o charakterze teoretycznoliterackim dotyczącym prozy i poezji - wskazuje poprawne zakończenia zdań na podstawie przeczytanego tekstu - układa kilka zdań na temat fotografii zamieszczonej w podręczniku - wyjaśnia znaczenie ostatnich wersów utworu - odczytuje potrzebne informacje z planu miasta - wymienia elementy hasła słownikowego - pisze sprawozdanie z wycieczki zgodnie z zasadami konstruowania tej formy wypowiedzi	- rozpoznaje legendę i mit - wymienia charakterystyczne cechy legendy i mitu - posługuje się w wypowiedziach słownictwem o charakterze teoretycznoliterackim dotyczące prozy i poezji - wyczerpująco i szczegółowo opisuje fotografię, zwracając uwagę na wygląd budynków, ich otoczenie i pogodę - odszukuje w tekście epitety i przenośnie - określa, w jakim słowniku lub w jakiej książce można odnaleźć podane informacje - pisze sprawozdanie z wycieczki poprawne pod względem kompozycyjnym - podczas konstruowania wypowiedzi pisemnej
	słownikowe, sprawozdanie		celowo stosuje środki językowe oraz przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych

145. Interpunkcja	zasady interpunkcji, dialog, spójnik, przydawka	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady sytuacji, w których stawianie przecinków sprawia mu najwięcej trudności - podaje zasady stawiania przecinków przed spójnikami - redaguje podane zdania z uwzględnieniem reguł interpunkcyjnych - uzupełnia tekst przecinkami - zapisuje dialog osób przedstawionych na fotografiach 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje przydawek i wskazuje różnice między nimi - redaguje poprawny językowo i interpunkcyjnie dialog osób przedstawionych na fotografiach
146. Czy już wiesz? Czy już potrafisz?	rodzina wyrazów, wyrazy pochodne, wyrazy pokrewne, zdrobnienia, pisownia wyrazów zakończonych na <i>-stwo</i> , <i>-cki</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje słowo nienależące do podanej rodziny wyrazów - zapisuje wyraz pokrewny uzasadniający pisownię <i>ó</i> i <i>ż</i> w danym słowie - podaje wyraz podstawowy, od którego zostało utworzone wskazane słowo - poprawnie zapisuje wyrazy z trudnościami ortograficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża opinię na temat zasadności użycia zdrobnienia we wskazanym związku wyrazowym, a następnie uzasadnia swoje zdanie - przekształca tekst tak, aby znalazło się w nim mniej zdrobnień i wyrazów pokrewnych
147. Dlaczego rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja jest świętem narodowym?	czytanie ze zrozumieniem, konstytucja	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby spędzania wolnego czasu latem - przedstawia wydarzenia, które rozegrały się w Polsce 3 maja 1791 roku - omawia treść wiersza - wyjaśnia, jaka scena została ukazana na obrazie Jana Matejki 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje w dowolnej formie informacje na temat Konstytucji 3 maja - określa emocje wyrażone w wierszu - tłumaczy sens określonych zawartych w utworze - omawia sytuację Polski przed uchwaleniem konstytucji z 1791 roku - wyjaśnia, dlaczego Polacy obchodzą święto narodowe w każdą rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja
148. <i>Twoje ręce – Mamusiu...</i>	czytanie ze zrozumieniem, nadawca i adresat utworu, środki stylistyczne (przenośnia, epitet, porównanie), osoba mówiąca w wierszu, autorytet	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje nadawcę i adresata utworu - odszukuje w wierszu epitety określające ręce matki - wyjaśnia znaczenie słowa <i>autorytet</i> - podaje nazwę środka stylistycznego, który pojawia się w utworze oprócz epitetów - wskazuje jedną spośród bliskich mu osób, którą uznaje za wzór do naśladowania, i uzasadnia swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy funkcję środka stylistycznego najczęściej pojawiającego się w tekście - wyjaśnia znaczenie słów osoby mówiącej dotyczących rąk matki - omawia obraz matki ukazany w utworze - wymienia znane osoby będące autorytetami w określonych dziedzinach i uzasadnia swój wybór
149. Wakacje rodziny Słowińskich	czytanie ze zrozumieniem, narrator, język potoczny, dziennik	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje w tekście informacje na temat narratora - określa, do kogo narrator kieruje swoją wypowiedź - znajduje w tekście sformułowania z języka potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia funkcję znajdujących się w tekście sformułowań należących do języka potocznego - redaguje wpis do dziennika opisujący jeden dzień wakacji

<p>podręcznika: Dorota Suwalska, „Wakacyjna zsyłka”</p>		<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o sposobach spędzania wakacji opisanych we fragmencie powieści - wypowiada się na temat tego, w jaki sposób zamierza spędzić najbliższe wakacje 	
<p>150. Cud nad cudy</p> <p>Tekst z podręcznika: Wisława Szymborska, „Jarmark cudów”</p> <p>Dzieła sztuki pod lupą: Anelia Pavlova, „Królowa z pigwy”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, osoba mówiąca w wierszu, kontrast</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera sformułowania nawiązujące do wiersza Wisławy Szymborskiej - wskazuje słowo najczęściej powtarzające się w wierszu - dopisuje do wyrazu <i>cud</i> wszystkie określenia z tekstu - wypisuje z wiersza pary wyrazów o znaczeniu przeciwstawnym - opisuje obraz Anelii Pavlovej i określa nastrój dzieła - podaje przykłady zjawisk lub wydarzeń uważanych za cuda - wyjaśnia znaczenie tytułu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> - określa związek między ilustracjami, odwołując się do zagadnień dotyczących ochrony przyrody - przedstawia cuda opisane w wierszu - wyjaśnia znaczenie wskazanego cytatu - omawia występujące w wierszu zestawienia elementów przyrody i wskazuje na zastosowanie kontrastu - układa hasło ze słowem <i>cud</i> zgodne z charakterem utworu - opisuje osobę znajdującą się w centrum obrazu - określa, jakie emocje i wrażenia wywołują postacie ukazane na obrazie, - zwraca uwagę na kolorystykę obrazu i wyjaśnia jej znaczenie - interpretuje tytuł obrazu
<p>Piszemy listy dla Ziemi</p> <p>Tekst z podręcznika: Rozmowa z Wojciechem Owczarzem – pomysłodawcą „Listów dla Ziemi”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, wywiad, wyraz bliskoznaczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cele akcji „Listy dla Ziemi” - opowiada o tym, jak można dbać o środowisko na co dzień - redaguje list zgodnie z podanymi regułami 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skuteczność działań opisanych w artykule i uzasadnia swoje zdanie - wykonuje plakat o tematyce ekologicznej - odszukuje w tekście wskazane słowo i podaje wyrazy bliskoznaczne
<p>151. W trosce o Ziemię</p> <p>Tekst z podręcznika: Bill Watterson, „Zagrożenia ekologiczne”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, ekologia, komiks</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o sytuacji przedstawionej w komiksie - wyjaśnia przyczynę wydarzeń ukazanych w komiksie - nazywa uczucia towarzyszące bohaterom ukazanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat wpływu człowieka na środowisko naturalne - ocenia, czy komiks jest odpowiednią formą przedstawiania poważnych problemów, a następnie uzasadnia swoją opinię

<p>152. Co znajduje się za drzwiami, które otworzy życie?</p> <p>Tekst z podręcznika: Józef Baran, ***</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, osoba mówiąca w wierszu, adresat wiersza, przesłanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje osobę mówiącą w wierszu i adresata utworu - określa, jakie są pragnienia osoby mówiącej - interpretuje wiersz - układa zdania z wyrażeniem o znaczeniu przenośnym - wymienia zalety bycia dzieckiem i dorosłym - opowiada o tym, co znajduje się za drzwiami, które otworzy życie 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia podaną sytuację z dwóch różnych punktów widzenia: rodziców oraz dzieci - wymienia przykłady sytuacji, w których odczucia osoby dorosłej i dziecka są różne - na podstawie przykładów z literatury i własnych doświadczeń przedstawia problemy związane z okresem dojrzewania - bierze udział w dyskusji - wyjaśnia znaczenie metafory porównującej kwitnienie roślin z dzieciństwem
<p>sposób poeta opisał miłość?</p> <p>Tekst z podręcznika: Konstanty Ildefons Gałczyński, „Rozmowa liryczna”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, dialog, wyliczenie, funkcja wyliczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa, kto prowadzi rozmowę w wierszu - wskazuje z tekście wyliczenia dotyczące czasu i miejsca - wyjaśnia, jaką rolę w życiu ludzi odgrywa miłość 	<ul style="list-style-type: none"> - wysłuchuje nagrania recytacji wiersza, a następnie opisuje emocje wyrażane przez czytających aktorów - wyjaśnia funkcję wyliczeń zastosowanych w utworze - wypowiada się na temat sposobu ukazania miłości przez poetę - wyjaśnia podany cytat
<p>153. Jakie problemy mają nastolatki?</p> <p>Tekst z podręcznika: Marika Kowalska, „Problemy nastolatków wczoraj i dziś”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, problemy okresu dojrzewania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o problemach nastolatków – dwadzieścia lat temu i współcześnie - na podstawie tekstu odpowiada na pytanie, czy problemy nastolatków zmieniły się w ciągu ostatniego dwudziestolecia 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje problemy nastolatków dwadzieścia lat temu i współcześnie - ocenia, czy problemy nastolatków bardzo zmieniły się w ciągu ostatniego dwudziestolecia, i uzasadnia swoją opinię - opowiada, w jaki sposób radzi sobie ze swoimi problemami
<p>154. i 155. Problemy okresu dojrzewania</p> <p>Tekst z podręcznika: Jacqueline Wilson, „Spójrz na siebie, Zoë”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, problemy okresu dojrzewania (anoreksja, bulimia, kompleksy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia postacie występujące w tekście - opowiada o zmianach, które nastąpiły w postępowaniu bohaterki, i wskazuje ich przyczynę - wyjaśnia znaczenie słów: <i>anoreksja, bulimia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje bohaterów tekstu - przedstawia treść utworu - wypowiada się o tym, w jaki sposób można udzielić pomocy osobie, która ma obsesję na punkcie odchudzania - wymienia objawy oraz skutki anoreksji i bulimii
<p>156. i 157. Dorastanie nie jest łatwe</p> <p>Tekst z podręcznika: Aleksander Minkowski, „Nigdy nie rezygnuj”</p>	<p>czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, dewiza, bohater literacki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje głównego bohatera tekstu - określa temat przeczytanego fragmentu powieści - wyjaśnia zasadę, którą kieruje się bohater - wymienia przykłady trudności w relacjach między dziećmi a dorosłymi - wyjaśnia znaczenie słowa <i>dewiza</i> - formułuje własną dewizę życiową 	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera dowolną osobę z klasy i przedstawia ją pozostałym uczniom w jak najlepszym świetle - formułuje rady dla głównego bohatera - ocenia, czy zasady postępowania opisane w tekście są trafne, i uzasadnia swoją opinię - omawia trudności, jakie pojawiają się w relacjach dzieci z dorosłymi - określa, jak powinna się zachować osoba, z której

			wyśmiewają się rówieśnicy
158. i 159. O czym rozmawiał ojciec z synem? Tekst z podręcznika: Ewa Nowacka, „Rozmowa z ojcem”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, narrator, opowiadanie, postać Ewy Nowackiej	- przedstawia postać Ewy Nowackiej - opisuje uczucia towarzyszące mu podczas lektury tekstu - identyfikuje narratora opowiadania - opowiada o rozmowie bohaterów tekstu, wykorzystując w swojej wypowiedzi odpowiednie cytaty - określa relację łączącą bohaterów utworu	- wyjaśnia sens ostatniego zdania tekstu - wyraża swoją opinię na temat wypowiedzi bohatera i uzasadnia swoje zdanie - wciela się w rolę jednego z bohaterów utworu i opowiada o uczuciach, które towarzyszyły mu podczas rozmowy - wyjaśnia, w jaki sposób informacja o chorobie wpłynęła na relację bohaterów
160. Czy Selma	czytanie ze	- odnajduje w tekście informację na temat bohaterki	- porównuje sytuację Selmy i pana Bronka
rzeczywiście jest dziwna? Tekst z podręcznika: Barbara Gawryluk, „Tajemnicza Selma”	zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, bohater literacki	- wyjaśnia, na czym polegała odmienność Selmy - określa, jakie uczucia wzbudza Selma - wymienia możliwe przyczyny zachowania bohaterki	- przedstawia swoje pomysły dotyczące tego, w jaki sposób powinno się postępować z osobami, które zerwały kontakt z innymi ludźmi
161. Co to jest niepełnosprawność? Tekst z podręcznika: „Może ruszać tylko głową, ale wymiata lepiej niż pełni gracze”	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, niepełnosprawność, paraolimpiada, intencja	- dokańcza podane zdania - wymienia ograniczenia, z którymi spotyka się bohater w życiu codziennym, oraz przedstawia, w jaki sposób radzi on sobie z trudnościami - wyjaśnia, dlaczego bohater artykułu stał się sławny - opisuje reakcje ludzi na działania bohatera - ocenia postępowanie bohatera tekstu	- wyjaśnia, jakie były intencje autora artykułu - wyraża swoją opinię na temat wpływu internetu na życie ludzi niepełnosprawnych - przygotowuje prezentację o instytucjach pomagających niepełnosprawnym w jego miejscowości lub regionie - przygotowuje plakat przedstawiający postać wybranego polskiego paraolimpijczyka
162. Porozumiewam się w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych	sytuacja oficjalna, sytuacja nieoficjalna	- odróżnia sytuacje oficjalne od sytuacji nieoficjalnych - podaje słownictwo, którego należałoby użyć w danej sytuacji - wskazuje zdania wypowiedziane w rozmowie odbywającej się w sytuacji oficjalnej	- wyjaśnia, jakiego języka należy używać w danych okolicznościach
163. Czy już wiesz? Czy już potrafisz?	sytuacje oficjalne i nieoficjalne, przemówienie, gratulacje, dyskusja, netykieta	- określa, w jakich sytuacjach stosuje się wyrazy potoczne i zdrobniałe - wymienia zasady kulturalnego zachowania w internecie - wyjaśnia, w jaki sposób należy wygłaszać przemówienia	- pisze przemówienie, które mogłaby wygłosić postać ukazana na ilustracji
164. „Dbajmy o język polski” Na tropie ortografii	czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie informacji w tekście, postać Włodzimierza Gruszczyńskiego, dialog, wyraz bliskoznaczny,	- przedstawia postać Włodzimierza Gruszczyńskiego - wyjaśnia, jaka była przyczyna nieporozumienia podczas opisanych rozmów - określa, w jakich słownikach należy szukać	- wyraża swoją opinię dotyczącą używania nieodpowiednich słów w podanych sytuacjach - zastępuje wskazane w wypowiedzi słowa wyrazami bliskoznacznymi

	słowniki	<p>odpowiedzi na zamieszczone pytania</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje polskie odpowiedniki słów pochodzących z języka angielskiego - zastępuje wyrazy określeniami o podobnym znaczeniu 	
Majowe i czerwcowe wędrowki po Europie	<p>czytanie ze zrozumieniem, pozyskiwanie informacji z różnych źródeł, czytanie mapy, opis miejsca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie informacji odnalezionych w przewodnikach wymienia zamki leżące nad Loarą - opisuje zamek ukazany na fotografii - wyszukuje w słowniku języka polskiego definicje słów <i>zamek</i>, <i>twierdza</i> i <i>pałac</i>, a następnie wskazuje różnice znaczeniowe między tymi wyrazami - - pozyskuje z internetu potrzebne informacje - wskazuje na mapie wymienione miejsce 	<ul style="list-style-type: none"> - barwnie i szczegółowo opisuje zamek ukazany na zamieszczonej fotografii - wyszukuje w internecie zdjęcia wskazanego miejsca - wyjaśnia sens podanego cytatu